

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési ár:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyedévre 3 frt 60 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, péntek, december 16-án.

346. szám.

Apponyi igazsága.

Meddig él az igazság? A filozófus azt mondja: örökké. A politika ellenben arra tanít, hogy az igazság, a politikusok igazsága nem igen szokta megérni Matuzsálem korát. Hamarosan belekerül az „Országgyűlési Napló“-nak nevezett czinterembe és ott alszik békességgel a másik igazság mellett, amely e rövid földi életben halálos ellensége volt.

Mert a politikusok mindig az igazságot hirdetik, de nem mindig ugyanazt az igazságot. Utóvégre is hamar elunná a világ az egész politikát, ha örökké ugyanazokat a tételeket kellene hallgatnia.

Hanem azért a legfeketébb vérű statisztikus is megkívánja, hogy legalább egy esztendő mégis csak kellene engedni a szegény igazságnak, addig nem illenek eltemetni.

Ujév napján nem lesz az országunk költségvetése. A törvény betűje szerint ez azt jelenti, hogy nem szabad adót szedni. Eddig talán nem is igen lenne ez állapot ellen szava a magyaroknak. Csakhogy a betű ennél többet is kíván, azt is kívánja, hogy újévtől kezdve az állam tisztviselői ne kapjanak fizetést, a vármegyék ne kapják meg a maguk dotációját, az állam hitelezői ne kapjanak kamatot, a szállítók ne kapják meg a maguk járandóságát. Ebbe pedig már nehezebben egyezhetnék belé az ország, mert az állapotnak ez a második oldala vagy

százezer magyar családot kergetne az éhezésbe és a gyomor nem hallgat el azért, ha az ember megmagyarázza neki, hogy a törvény kívánja a koplálást.

Mit lehet tenni?

Ez évben, január hetedik napján — tehát még egy éve sincs — megmondta gróf Apponyi Albert, hogy mit kell tenni. Így szólott akkor:

„Olyan esetekben, amely esetekben a törvényhozás force majeure folytán nem teljesítheti az ő feladatát, előáll az a szükség-jog, melynek folytán a végrehajtó hatalom ideiglenesen rendezi ezen ügyeket és az e tekintetben a parlament utólagos jóváhagyása reményében kiadott rendeletek jogszabályt alkotnak addig, míg a parlament azokra nézve nem döntött.”

Mit kell tehát tennie a végrehajtó hatalomnak?

Még nincs egy éve, Apponyi azt az igazságot hirdette, hogy a végrehajtó hatalomnak kötelessége intézkedni és joga is intézkedni. Sőt Apponyi elment odáig az igazságával, hogy a kormány a maga erejéből a vis major idejére jogszabályt is alkothat, amely erősebb lesz a törvény erejénél is. Hirdette pedig Apponyi akkor ezt az igazságot azért, mert ez év elején a kiegyezés ügye néhány napra ex-lex állapotba került.

Csak az a kérdés, mi volt akkor a force majeure, mely ez állapotot előidézte s amely olyan helyzetet teremtett, hogy Apponyi Albert jogszabályalkotás jogát követelte a végrehajtó hatalomnak?

Mindnyájan tudjuk, hogy az obstrukció volt ez a felsőbb erőhatalom.

A matematikából ismert behelyettesítési módszerrel élve, azt kell mondani, hogy Apponyinak január hetedikén ez volt a nézete: Ha a törvényhozás a kisebbség obstrukciója következtében nem teljesítheti feladatát, akkor a kormánynak — mi a kötelessége? Nem az, hogy az államot kitegye a csődnek; nem az, hogy százezer magyar családot, kitegyen az éhezésnek, hanem az, hogy intézkedjék, jogában lévén jogszabályt is alkotni, mely az obstrukció idejére a törvénytől is erősebb. De kötelessége, hogy aztán a parlamenttől felmentést kérjen.

Mi lehet ez a fölmentés? Annak a törvényhozás részéről való konstatálása, hogy:

megvolt-e a force majeure,

nem tett-e a kormány többet a törvény ellenére, mint amennyit tennie kötelessége volt,

de meg is tette-e mindazt, amit az ország érdeke megkövetelt.

Nem tehetünk róla, de lehetetlen nyugodt szemmel néznünk, miként akarja az ellenzék és élén a nemzeti párt már most, még egy éves kora előtt elhantolni Apponyi igazságát. Nem félnek Apponyi kemény haragjától? Nem félnek attól, hogy borzasztóan leszavazák a január hetedik Apponyit?

Hogy ép az ellenzék vállalkozik ilyen igazság-gyilkolásra! Hiszen ha még a kormánypárt vállalkoznék e feladatra.

Téli műkiállítás.

II.

Említettük egy ízben, hogy az ideai műtárlaton rendkívül sok a tájkép; oly sok, hogy tömegükben a néhány arc- és életkép egészen elmerül. A jelenség feltűnő, de nem éppen kimagyarázhatatlan. Ott, hol az egész fiatal nemzedék kiválóan a technikai tökéletességben látja a művészet létjogosultságát és végzettségét, a tájkép nagymértékű művelése önként következik az alapnézetből, melylyel a festők a művészetről bírnak. Mert a modern technika, melynek most már nálunk is oly sok a híve, a tájképből indult ki. A tájkép volt az, melyben az uttorok a színfolt fontosságát, háját és művészeti értéket legelőször demonstrálták a régi klasszikai iskola ellenében, mely az ellenkező végletben mozgván, a szinpompát a festészetben mellékesnek tartotta. Az angol kezdeményezők és a francia újítók a szabad természet, a lég és a fény szingazdag tüneteiben tökéletesítették művészetüket; és ezek örökségéből éltek századunk második felének összes festőiskolái mai napig, amikor a szintetika tökéletessége a művészet elengedhetetlen feltételeként szerepel. Még pedig az egész világon. Mert a

keleti népeknél a művészet minden téren ősidők óta otthonos.

Aki tehát az ujkori mozgalmat lélekkel követi, szívesen fordul a tájkép felé, mely a mozgalom szülőanyja. Fiatalainkat ennél fogva a dolgok belső logikája vezérli a szabad természet elé.

Csakhogy a fiatal festőket érthető lelkesedésük kissé a felületességbe csábítja. Igen hajlandóknak látszanak a nagy tévedésre, hogy a szín tökéletessége elég a festészethez. Ez pedig nem igaz. A művészet minden mesterségi titkát alaposan kell bírnia az oly festőnek, aki a szín megvesztegető szépségével boldogulni akar. Böcklin például birtokában volt az egész művészeti tudásnak és nagy szerencsével használta minden művében. Tudott megfigyelni, helyesen fölfogni, izléssel választani, komponálni, rajzolni és végül még mesterien festeni is. Minden képe ennél fogva művészeti egészet képez. És minthogy Böcklin nagy művészi egyéniség is, megalkotta magának a saját modorát, melyet az egész művelt világ előbb némi idegenkedéssel, de mégis nagy érdeklődéssel nézett, később pedig lelkesedéssel elfogadott.

De Olgay Ferencznek, ki Böcklint utánolni akarja, nincs meg sem a hatalmas- te-

remtő elméje, sem az iskolázott keze, melylyel a svájci mester joggal dicsekedhetett. Olgay, ugylátszik, elégnék véli, ha Böcklin színmodorát adoptálja. E hitben megfesti „Dévény” várát „à la sauce Boeckline”. És mikor e képet megnézzük, azt mondjuk, hogy a mártás jó; de a hus benne nyers, kemény, ehetetlen. Tekintsék csak e képen a tompa eget; a nehézkes, fából faragott felhőket, a hegyvidék laposságát! Mindez a mesterre emlékeztet ugyan; de kellemetlenül. Azt mondhatjuk, hogy Olgay azt csinálja, amit Böcklin; de nem úgy csinálja, mint Böcklin.

Sokkal megfelelőbb Olgay másik képe, a „Magány,” melyben az angolokat utánozza. Ha ennek falként alásülyedő előterét el nem nagyolja, illetőleg ha bevégzi, művének némi értéket tulajdoníthatunk volna.

Szlányi Lajos „Holdvilágos est”-je előkelő tulajdonokkal bír. Egyszerű, nemes és különös voltában érdekes. Pompás a vibráció, mely eget mélyen átvilágítja. Az átlátszó árnyék, mely előterét egészen ellepi, finom és könnyű. Nem zaklatjuk a festőt fasora tul kaczer körvonaláért. Hálával fogadjuk művét, mert kellemesen egyesül benne természet és költészet. Ez pedig nem mindennapi dolog.

Őszinta örömmel szemléltük Kacziányt

Mert ugyanazon a napon, amikor Apponyi az ő igazságát közhírré tette, felállott Tisza István és hevesen tiltakozott annak egyik tétele ellen, mondván, hogy a kormánynak igenis kötelessége intézkedni, de azért nem alkothat jogszabályt még rövid időre sem a törvény ellenére, mert a magyar alkotmány nem ismerte el soha a kormányforma jogát arra, hogy bármely pillanatban, bármennyire szükséges lenne is, hatáskörét túllépve intézkedjék és jogszabályt alkothasson.

Mi is ezzel a korrekúrával fogadjuk el Apponyi igazságát. Eszünk ágában sincsen támadni Apponyit, amiért most egy éve még jogszabály alkotására is felakarta ruházni a kormányt, az csak egy kis túlzás volt. Hanem az igazságát nem hagyjuk, annak respektálását meg kell követelni még a nemzeti párttól, sőt őtől magától is.

Ha január elsején nem lesz költségvetés a kormány fizetési az állam tisztviselőit és hitelezőit, egyszerűen az lesz a kérdés megint, ami az elmúlt januáriusban volt, amikor arra Apponyi az ő igazságával felelt: Volt-e force majeure? Megkövetelte-e az ország érdeke a kormány intézkedését? Nem sértette-e a kormány fölös módon is a törvény betűjét?

Az utolsó két kérdésre nagyon egyszerűen megtalálja majd a törvényhozás a feleletet. Sőt az elsőre se lesz nehéz megtalálni a választ. Mert az obstrukció obstrukció marad akkor is, ha a nemzeti párt is vele tart, és az országot még a nemzeti párti obstrukció kedvéért se szabad kitenni az elzúllásnak. Az obstrukció force majeure volt tavaly, force majeure az idén is s ami az idén kötelesség volt, az bajosan lesz hazaárulás a jövő januáriusban. A berlini bankárnak bajos lenne azt mondani: „Kedves barátom, nem váltjuk be az aranyjárdék szelvényét, mert az idén Apponyi is obstruált; hiszen ha ő nem obstruált volna, fizetnénk mi szívesen; jövő évre talán ked-

vezőbb helyzetben leszünk.“ Sőt még a magyar állami tisztviselő se tudná: gyerekeit lecsillapítani azzal, hogy: „Nem szabad éhezni, gyerekek, Apponyi bácsi is obstruált.“

Hadd éljen hát Apponyi igazsága. Sokkal kellemesebb lenne, ha ott pihenhetne a Naplóban, ha nem kellett volna felálmából az ellenzék mestersege. De ha már felkeltették, agyonütni nem engedjük.

A politikai helyzet.

Holnapután kritikus napot jelentenek a politikai időjósok. A Ház ismét összeül és már ez magában is vihart jelent, melynek kitörésétől nagyon is tartani kell, dacára annak, hogy az ellenzéki körökben hallható vélemények szerint az elnökség megválasztásáig nem szándékoznak nagyobb viharokat rendezni, hogy a korelnökség működését ne kellessen tulsoká igénybe venni.

A kormánypártban nagy meglepéssel látják, hogy az ellenzék által megmozdított „közvélemény“ éppen az ellenzék ellen fordul, ami bizonyára olyan eredmény, melyre a szövetséges pártok alig számítottak. Különös megnyugvásul szolgál pedig az, hogy a szabadelvű pártból kiléptek kerületeiben a disszidensek ellen határozottan állást foglaltak.

(A szabadelvű pártból.)

Nagy szenzációt keltett ma este a szabadelvű pártkörben az öreg Madarász József megjelenése. Félhétkor jött, sorra bejárt minden helyiséget, hogy bemutatkozzék és támogatást kérjen a korelnökség nehéz dolgához.

Lelekesen megéljenzték az öregot, amikor belépett. Báró Podmaniczky Frigyeset kereste, de ez nem lévén a körben, az ott levő párttagoknak mondotta el mondókáját, hogy igazságosan, szigorral fog eljárni, támogassák hát nagy munkájában.

— Csak a sértegetéseket ne törd, Józsi bácsi — mondogatták neki.

— Hiszen ha én rajtam állana, én sóha egy goromba szót nem használtam.

— Csak rá kell húzni a 204. szakaszt, aki tulmegy a határon!

— Meg van hozzá az elnöknek a joga, de az én hozzájárulásom nélkül adták neki a jogot, hát én nem is fogok élni ezzel a szakasszal.

Bánffyval is értekezett az öreg ur, aztán sorra megmutogatták neki a szobákat; a játékszobában leült kibicizni Tisza Kálmán mellé.

Nagyon jól érezte magát Madarász József a körben, valami olyat is mondott, hogy sokkal szívesebben járna ide, mint a néppárt elnökéhez.

Elmenetelkor is melegen megéljenzték az öregot, aki azzal távozott, hogy akkor is ilyen szívesen bánjanak majd vele, ha elhagyja az elnöki széket.

Helyreállván a rendes hangulat, az elnökválasztás körül folyt a politikai pletyka, meg Apponyi javaslatáról, hogy a Ház mondja ki, hogy a házszabályoknak Szilágyi Dezső szellemében való értelmezését követeli meg az új elnöktől is. Mulattak a javaslat ravaszágán, hogy a pártot be akarja ugratni Szilágyi támadásába s ekként Szilágyit a disszidensekhez akarja odaszorítani, vagy talán még erősebben balfelé.

Szóba került a kiléptek baja is, akiket most kerületeik szorongatnak, hogy tegyék le a mandátumot.

A Tisza-féle javaslatot most már a párt minden tagja aláírta. A számítás ekként áll:

Halassy és Binder halála után négyszáztizenegy magyar tagja van a Háznak. A javaslatot pedig kétszáznegyvenhárman írták alá, amiből Leidenfrost és Halasy, valamint a két horvát aláírása eszik. Tehát a párttagok száma hétszázharminczkilencz, a miniszterekkel együtt hétszáznegyvenhét, úgy, hogy a tisztán magyar képviselők számához képest a kormánypárt többsége nyolczvanhárom, a negyven horvattal együtt százhuszonhárom.

(Az elnökválasztás.)

Hogy az elnökválasztást meg fogja-e előzni hosszabb vita, az ma még nagyon kétséges. A nemzeti párton azt tartják, hogy a párt ragaszkodni fog ahhoz az elhatározásához, hogy semmiféle napirend kifűzését nem enged: még

Ödön „Zárda-romjait“. Igazán szép kép, mely az embernek egyenesen lelkére hat. Mennyi benső, meleg érzés a fölfogásban és mennyi meggyőző őszinteség a kivitelben! Mily igazi poéta ez a Kacziányi! Hogy tudja eltalálni a lélek rezgő pontját, mely könnyen adja vissza a művésztől rááramló hangot. Aki e képet nézi, abban fölébred a vágy a csöndes magány után, melyben a néma holdfény szerelmesen ölelgeti a mult emlékek bánatába merült halvány templomfalakat. Gyors életű korunkban az ily kép a falon annyi, mint az édes megnyugtató accord, mely elandalítja és egyensúlyba hozza a köznapi bajok viharos lehelete alatt háborgó lelket. Bankárnak való ez a kép. Mert a bankárok mindig a magányt áhitozzák, mikor az üzlet ellenük hullámozik. Lásd Alfúst a „Beatus ille“ bekezdésű ódában.

Mihályik Dániel „Tiszai ártér“ című festménye jó tanulmány; különösen sikerült benne a szürke-zöld falombozat; az ég azonban nyugtalan és vak; egész függélyesen hull alá.

A kiállítás szenzációja Kaufmann Izidor, ki jelenleg először állít ki itthon és kiről azt beszélük, hogy Párisban tanult és hogy igen gyorsan nagy hírnévre vergődött Németországban. Igaz is, hogy kiváló tehetség, kép-

zettsége is nagyon fejlett. Nagyratörő, komoly művész, ki már finom izlése által is kitűnik. Mindezt tanulmányai után ítélve mondjuk, melyek valóban pompásak, különösen „A rabbi kapuja“ és a „Templom belseje“. Ez utóbbin a levegő bámulatos szép. Figyelemre méltó technikai tudásról tesz tanúságot a szerény „Faltanulmány“ is, mely a festészet egyik nehéz föladatát, a fehérek természetű és helyes alkalmazását kíséri meg, és pedig szép sikerrel. E tanulmányok mögött azonban Kaufmann kész képei — már tudniillik azok, melyeken emberek is vannak — kissé elmaradnak. Meglátszik rajtuk, hogy nagyobb küzdelmébe kerültek a festőnek. Már pedig az a művészet, melyen az erőfeszítés nagyon meglátszik, mindig távolabb áll a tökéletességtől. Kaufmann az alakokban nem éri el egészen szándékát; az arczok kifejezése nem is elég meggyőző. Mindemellett nagy érdeklődéssel tekintünk e jeles festő további működése elé.

A legjobb arczképeket ismét László Fülöp küldte be. Mindmégannyian ékeszólóan bizonyítják a fiatal festő művészetének feltűnő nagy fejlettségét. Nyolcz festménye között egy sincs, mely ne hizelegné be magát a néző lelkébe: ama nagy distinctió által, mely László műveinek első jellegzetes-

vonása. A legszebb közöttük a szász-weimari herczeg arczképe. Ebben nagy a karakter.

Jendrassik Jenő „Lidércze“ érdekes. A kifejezés benne erőteljes; a kivitel gondos. Van e képben valami a belga Richard „Perversité“ című művéből; és a kölcsön nem válik ártalmára.

Spányi Béla tizenegy tájképpel gazdagította a tárlatot. Kissé sok ez egy embernek. De megválljuk, hogy érdeklődéssel nézhetni végig hosszú sorozatukat. Egyáltalán nem egyhangúak. Mindenikben van egy szemernyi a finom színérzésből, mely e festőt pályáján végigkíséri. A régi hibák némelyikére is akadunk bennük. Ezekért azonban vigaszt leljünk a tapasztalatban, hogy Spányi késznek látszik az új művészet útjára bekaparodni, és ha ez utón modorát végleg megalapítja, közelebb férközhetik a tökéletességhez, melytől eddig csökkönyösen tartotta magát távol. Termelő könnyűsége az új modorban nagyobb hasznára is lehet, mint eddig volt. Kérjük a művész urat, nézze meg 212. számú képét, a „Reggeli szürkület“-et. Ebből meglepetéssel fogja tapasztalni, hogy Spányi mélységet is tud adni tájképeinek, ha akar.

Modort változtatott Margitay Tihamér is. Thémája naivabb, természetesebb és —

mig a kormányelnök a kabinetben előfordult változás okait nem ismerteti. (Most ez a legújabb vesszőparipa.) A függetlenségi pártban pedig a tuzók minden eszközzel akarják az elnökválasztást megakadályozni, ha a kormánypárt Perczel Dezső jelöltségéhez ragaszkodna; mások azonban úgy vélekednek, hogy az elnökválasztást magát nem kell megakadályozni, hanem a kormány ellen megindított küzdelmet akkor kell folytatni, amikor a Ház tanácskozásait ismét rendes elnök vezetheti, úgy, hogy ezzel cleje vétessék annak a vádnak, hogy az ellenzék teszi lehetetlenné a parlamenti tanácskozást. (Hát ezzel már elejét veszik?)

Ellenzéki körökben megzafolják különben azokat a szállongó, de sehol hitelre nem talált hirt is, hogy gróf Apponyi és Horánszky Nándor az ex-lex állapot beálltával lemondanak a mandátumról.

(A horvátok és az elnökválasztás.)

Egy ellenzéki lap ma azt jelenti, hogy a horvát képviselők az elnökválasztásban nem fognak részt venni. Ez a hír oda redukálódik, hogy a képviselőház horvát tagjai Stankovics Dánielnek, a horvát országgyűlés elnökének temetése miatt a szombati ülésre még nem jelenhetnek meg, de hétfőn mindenesetre lehetőleg teljes számban Budapesten lesznek.

(Az aradiak üdvözlata.)

Báró Bánffy Dezső miniszterelnökhöz ma reggel a következő távirat érkezett:

„Az Arad városi szabadelvű párt nagyválasztmánya ma este tartott értekezletén elhatározta, hogy úgy nagyméltóságodat, mint a vezetése alatt álló kormányt és a zászló becsületéért kitartó országgyűlési szabadelvű pártot, a válságos időkben tanusított hazafias magatartásáért, a legmelegebben üdvözlí és rendületlen bizalmáról biztosítja.

Az aradi szabadelvű párt nagyválasztmánya.”

Milyen szenzációs távirat volna ez, ha véletlenül más címre küldik?

(A harmadik lemondása.)

Kardoss Kálmán, a képviselőház alelnöke, bejelentette lemondását. Lemondó levelét a Ház szombati ülésén fogják felolvasni.

(Az elnökség jelölése.)

Az országgyűlési szabadelvű párt kijelölő- és végrehajtó-bizottsága holnap, december hó 16-án délután 6 órakor ülést tart, melyben a Ház elnökségére vonatkozó jelöléseket fogja megejteni.

(Budapest a halyszetről.)

A székesfőváros kilenc választókerületének bizalmi férfiai — szám szerint körülbelül százhuszan — ma este hét órakor Rupp Zsigmond elnöklése alatt a kaszinó dísztermében elhatározták, hogy a jövő héten nagy szabadelvű párti választógyűlést hívnak össze, amelyen kifejezésre juttatják a főváros választópolgárságának a politikai helyzettel szemben való állásfoglalását. A gyűlésre a főváros országgyűlési képviselőit is meghívják.

(Tisza Kálmán beszámolója.)

Nagyváradról táviratozzák: Tisza Kálmán értesítette a szabadelvű pártot, hogy e hónap 20-án okvetetlenül megtartja beszámolóját. A szabadelvű párt nagyválasztmánya holnap a Széchenyi-fogadóban gyűlést tart a fogadás ügyében. A beszámoló kedden délelőtt tizenegy órakor lesz a „Sas“-fogadóban.

(Pártértekezletek.)

A nemzeti párt holnap, pénteken este hat órakor, a függetlenségi párt délután öt órakor, a néppárt szintén este hat órakor, azonkívül a kilépettek társasága és a szabadelvű párt is értekezletet tartanak.

(A holnaputáni ülés.)

A képviselőház szombati ülésének napirendje ez:

A királyi kézirat felolvasása.
Irományok előterjesztése és elnöki bejelentések.
Az indítványok és interpellációk könyvének felolvasása.

(A főrendiház ülése.)

A főrendiháznak szombaton délután négy órakor lesz ülése. Az ülés napirendje ez:

1. Egy kegyelmes királyi leirat újbóli kihirdetése.
2. A gazdasági bizottság jelentésének tárgyalása.
3. Az igazoló bizottság jelentésének tárgyalása gróf Batthyány Tivadar és gróf Erdődy Gyula vagyoni képesítésének elismerése, valamint gróf Eszterházy István és gróf Eszterházy Dániel főrendi tagok vagyoni képesítésének megszűnése tárgyában.
4. Jegyzőkönyv hitelesítése.

(Arad és Hieronymi.)

Aradról jelenti tudósítónk: A szabadelvű párt mai közgyűlésén háromszáz választó előtt felolvasták gróf Hieronymi Károly kilépését indokoló, a párthoz ma érkezett levelét. E levélben a válságból kiindulva jelzi, hogy a kormány az alkotmány által meg nem engedett uton akar kibontakozni. A lex-Tisza aláírásával akarják pótolni a képviselőházi szavazatokat. Ő meggyőződésével nem tartotta összeférhetőnek a lex-Tiszát aláírni, mert a felhatalmazási törvényt az aláírók még oly nagy tömege sem pótolhatja. Nehezen vált meg a párttól, de meggyőződését nem tudta a pártfegyelemnek alárendelni. Az obstrukció nem szolgál okul arra, hogy a kormánypárt ne az alkotmányos megoldást keresse, mely csak a Ház feloszlata, vagy a kormány lemondása által egyéül lehetséges. Mindig híve volt Deák szabadelvű politikájának, az obstrukciót eliteli és az ellenzékhez nem csatlakozik.

A levél felolvasását heves közbeszólásokkal kísérték.

Neuman Ede nagygyáros ajánlja, hogy a párt ne hamarkodja el a dolgot és egyelőre várakozó álláspontra helyezkedjék.

Hasz Sándor ügyvéd, a kamara elnöke óriási tetszéssel fogadott beszédben ajánlja, hogy a választmány tegnapi határozatát fogadják el. Egymásután dönti meg Hieronymi érveit, különösen a kormány lemondását illetőleg. A lex-Tiszában nincs alkotmányértés mert azt tartalmazza, hogy az országgyűlésnek együtt kell maradnia és ez a lex-Tisza csak addig érvényes, míg az országgyűlés együtt van; és alkotmányosan teljesen indokolt. Nevetséges volt emiatt a pártból kilépni, mert az országot kormányozni kell. Az ellenzék januárban biztosan vád alá akarja helyeztetni a kormányt és a miniszterelnök aláírásokkal látni akarta, kikre számíthat, kik azok, akik támogatják a kormányt?

Nevetséges az, hogy a kormány a kisebbeknek engedjen és lemondjon.

Varjassy Árpád elnök hozzászólása után egyhangúlag kimondták, hogy a tegnapi határozatot teljesen fejtartják. A közgyűlés Bánffyt szintén táviratilag üdvözölte.

(Egy kilépett nyílt levele.)

Gróf Sztáray Gábor, a szabadelvű pártból kilépett ungvári képviselő, kerületének választóihoz nyílt levelet intézett, melyben kilépésének okait ekként fejti ki:

A jelenlegi kormány — írja gróf Sztáray

ami fődolog — eredetiebb, mint ez előtt volt; koloritja világosabb és egységes mind a hét képen, melyet beküldött. Kissé több erőt kérünk a színben; aztán az ő számára is megnyitjuk a dicséret szótárát. Hígyje el, Margitay ur, a nagy tehetség nagy kötelességgel jár, mely elől nem lehet kitérni, ha az ember egy nemzet művelődésének szolgálataiba állt. A szellemi tevékenységnek meg vannak a maga benső igazságai; és ezek föltétlenek, könyörtelenek. Sem megkerülni, sem kijátszani őket nem lehet. Csak hódolni lehet nekik. De ez a hódolat urrá teszi az embert.

Benczur. . . . Nem!

Rippl-Rónai, kedves, szeretetreméltó intransigens-ünk, most is oly érdekes és talcsapongóan művészi, mint mindig. Minden festménye egy meggyőződés, és nem mindennapi. Nincs magyar festő, kiben több volna a művészi érzés, mint benne; és egy széndarab is elég, hogy ez érzésnek fényes kifejezést adjon. Persze, még mindig messze túljár a nálunk divó fogalmakon. Az ő pikáns újszerűségét nálunk csak kevesen tudják élvezni; de ez nem egészen az ő hibája. Várjunk csak kissé; talán utólrjuk még. Az ördög nem alszik. Sőt már mozogni is kezd a fiatal palettákon.

Szikszy Ferencz, ki Párisban tökéle-

tesíti művészetét, az idén is nagy haladást tanusít. Értelemmel, kiváló szorgalommal és dicséretes ambícióval végzi tanulmányait, melyeknek sikere még nagyon meglepheti a műbarátok világát. „Kora tavasz” című tájképe már is a tökéletesség jelentékeny fokán áll. A hangulat benne igaz és megkapó; a színek üdősége feltűnő. Bájos kis kép, melyben a természet finoman és helyesen látszik megfigyelve.

Innocent Ferencz pedig az idén egy szökéssel emelkedett föl ama nagy remények magaslatába, melyeket pályája kezdetén joggal fűztek fényes tehetségéhez a műismerők. Kiallított képei a legkedvesebbek, a legtetszesebbek közé sorolhatók, melyeket a tárlaton találunk. Gyöngéd, nemes felfogás és tiszta, hatásos színezet tünteti ki őket. És rajz! Mily erőteljes, határozott vonal mindenben. Ez aztán őszinte művészet, melyben hiven tükröződik a festő szilárd tudata. Üdvözöljük Innocentet a bátor és gondos alkotás útján. Bizék magában; és még lesz magával elégedve.

Tolnay Ákos „Férfiarckép”-e oly szép, mint a tavalyi volt; de a kivitel szabadsága folytán talán még előbbre is való. Hatalmas egy mű; melyben az öreg urnak, kit ábrázol, nagy öröme lehet. Gyönyörű az élettéljes tekintet!

Joannovics Pál „Tükör előtt” című festménye elsőrendű jelentőségű e tárlaton. Az ily tárgy nálunk ugyan nem szokásos; de a magas művészeti bevégzettség, mely e művet oly tündöklővé teszi, elfeledteti a szokatlanságot. Nem látunk meg benne mást, mint a bámulatos, helyes, klasszikai tisztaságu rajzot, és a női test ama fonséges eszményét, mely a milói Vénus szobraban leli legfőbb kifejezését.

Mellette függ Schlésinger Magda két festménye. Ezeknek sok nézője akad. De igen csinosak is. „Az öreg gulyás”, mely Eötvös Károly országgyűlési képviselő tulajdona, érdekesen egyesíti a genre-kép tetszetős hatását a sikerült arcképtanulmányával. A fiatal, tehetséges festő szép reményekre jogosít és megérdemli a bátorítást, midőn a nyilvánosság előtt először jelenik meg.

A természet gondos megfigyelésével festette Szenes Fülöp „Havasi rózsáját” és bátor színadással a mellette függő „Szent Czecciliát” is. Kár csupán az, hogy e két hölgyet arczuk valamely különös családi vonása olyannak tünteti fel, mintha tüszsönteni akarnának. Minek az ilyesmi? Vagy talán a model az oka?

Es most végül — pour la bonne bouche — nézzük meg Zahorai János véghetetlenül kedves képét, melynek címe „Kissé nyájasabban!” Magát a festőt ábrázolja, amint a

Gábor — már huzamosabb idő óta ki van téve az ellenzéki pártok obstrukciójának, mely napról-napra komolyabb mérvet öltve, fennakasztotta a tárgyalások rendes menetét annyira, hogy sem az indemnty, sem pedig a jövő évi költségvetés ez ideig nem kerülhetett szavazás alá, minnek főlyománya az államháztartás fennakadása, egy törvényen kívüli állapot létrejövetele.

A kormány ezen állapot kikerülése céljából egy törvényjavaslattal lepte meg az országot, mely nem kíván kevesebbet, mintsem hogy a párttagok — párikérdéssé téve ezt — egyezzenek bele az országának meg nem szavazott költségalküli kormányzatába, valamint a kiegészítési provizórium továbbfentartásába, mely a kormány által is annak idején a leghatározottabban kizártnak jelentetett; mintegy törvényes látszatát kívánva ezzel adni a törvényen kívüli állapotnak, megrendítve ezzel alkotmányunkat, sőtve egyúttal az országának egyik sarkalatos jogát a kötelességet: a népképviselőt utján gyakorlandó ellenőrzési jogot.

Ezen törvényen kívüli állapot jóváhagyása illuzoriussá téve alkotmányunk főelveit, rendelkezés a törvényét, azon oly cserbát ütne, melynek káros és veszedelmes következményei végzetessé válhatnak országunkra, a jövőre nézve pedig egy beláthatatlan következményű precedenst alkothatnak. Ezen fent jelzett okok indítottak úgy engem, mint számos képviselőtársamat arra, hogy lépünk ki a szabadelvű pártkörből...

(Az obstrukció ellen.)

Időközben szaporodnak a vidékről a manifestációk, melyekkel az ellenzék küzdelme elítéltetik. Így ma Hajdúmegye közgyűlésén elhatározta az állandó választmány javaslatára, hogy a csongrádi átíratot pártolólá veszi tudomásul és hasonló szellemű felíratot intéz a képviselőházhoz az obstrukció megszüntetése céljából.

Maros-Vásárhely törvényhatósága mai közgyűlésén tizenegy szó ellenében elhatározta, hogy a parlamentáris működést akadályozó obstrukció ellen felír a képviselőházhoz.

KÜLFÖLD.

Az osztrák urakéza ma, mint nekünk Bécsből jelentik, herceg Windischgrätz elnöklése alatt ülést tartott, melyben kihirdette az elnök az uralkodó köszöntőt a hozzáfűzött hódolati manifestációért. Az ülés során néhány képviselőházi javaslatot hozzájárult az urakéza is.

Németország külpolitikája. A pétervári „Novoszt” a német császárnak a birodalmi gyűlés elnökségéhez intézett beszédéből és Bülow külügyi államtitkárnak a beszédéből azt következteti, hogy Németország külpolitikája nem változott, hanem még szilárdabb és következetesebb lett. Azután ezt

mondja az idézett lap: Kitűnő hadseregére és a hármas szövetségre támaszkodva, arra törekszik Németország, amely most világhatalom, hogy világ-érdekeit biztosítsa. Bülow államtitkár beszédének abban a részében, amely Angliának szól, kitűnően fejezte ki gondolatait. Németország sok kérdésben kezére járhat Angliának. Szövetségről, mondja a „Novoszt”, egy szó sem hangzott el.

A norvég zászlókérdés. Krisztianióból telentik, a norvég államtanács tagjai szombajon komolyan tanácsolták a királynak, ne tagadja meg a stortingnak a zászlókérdésre vonatkozó határozatait szentesítését, mert ez olyan rossz hangulatot keltené, amelyet elkerülni fölöttébb kívánatos volna. A király azonban kijelentette, hogy a harmadikban eléje terjesztett törvényt nem szentesítheti. Az unio mostani jelvényét a svéd és norvég zászlón atyja uralkodásának első évében hozták be s a norvég nép örömmel fogadta. Azóta az unio jelvényét viselő norvég zászlót valamennyi tengeren használták s mindig tisztelték. Ő nem talál okot olyan módosításra, amely, tudomása szerint, szomorúságot okozna sok hazafias norvég polgárnak. Ha Svédország ezentul is viselné lobogóján az unio jelvényét, a norvég zászlóról pedig eltávolítanák ezt a jelvényt, hiányoznék az egyenrangúság közös jelvénye, ebből pedig helytelen és Norvégiára nézve káros fölfogás származnék a két állam kölcsönös viszonyáról. Ebben elegendő okot lát arra, hogy mint az ország királya ne szentesítse a törvényt, jöllehet az alaptörvény LXXIX. cikke nem adja meg neki azt a jogot, hogy a törvény közzétételét megakadályozza. Fejtegetéseit abban foglalja össze, hogy a storting határozatát nem szentesíti, bárha azt a LXXIX. cikk alapján törvény gyanánt kihirdetik.

Husz millió dollár. Madridból furesa hirt hozott ma a táviró: a Filippini-szigetek fölkelői nem kevesebb, mint husz millió dollár váltságdíjat követelnek spanyol foglyaikért. — Hogy fölkelők vagy rablóbandák foglyaikért horribilis összegeket kérnek váltságdíjra, az nem újság. A jelen esetben nem is annyira a követelt összeg rendkívüli nagysága, mint inkább az a körülmény ejti gondolkodóba az embert, hogy épen husz milliót kérnek. Sem többet, sem kevesebbet. Csudálatosképen szakasztott ilyen nagy az az összeg is, melyet a spanyolok a Filippini-szigetek átengedéséért az amerikaiaktól kapnak. És ezt a husz milliót ilyen körülmények között Spanyolországnak egy fillérig katonái kiváltására kellene fordítania. Már most csak az a kérdés, hogy kinek a zsebébe vándorolna

ez a husz millió? Talán valamelyik hetvenkedő fölkelővezér kapná, vagy valamely titokzatos módon visszakertülne a ravasz yankeek állampénztárába? Ennek a valószínűsége épenséggel nincs kizárva. Könnyen el lehet hinni, hogy az inzurgensek az amerikaiak titkos megbízásából, vagy legalább is tudtával merészelnék ily hallatlanul magas váltságdíjat követelni. Van azonban még egy harmadik lehetőség is, amely nincsen minden pikantéria hijával. Eszerint sem a fölkelővezérek, sem az amerikaiak nem fognak örülhetni a rengeteg mennyiségű csengő aranyoknak. De viszont Spanyolország is egy fityinget sem kap a gyönyörű Filippinákért. És épen innen indul ki a husz millió dollár váltságdíj meséje. Mert ezen harmadik föltevés szerint az egész csak mese, a spanyol kormány egy furfangos politikai fogása, amelyvel leplezni akarja azt a kudarcát, hogy a Filippinákat ingyen kénytelen átengedni az amerikaiaknak. A ravasz politikusok tudják, hogy az egész közvélemény fölzudulna ellenük annak hallatára, hogy Spanyolország koronájának egyik gyöngyét ingyen átengedik az ellenségnek. Ellenben az ellen már senki sem szólhat, hogyha Spanyolország az átengedésért kapott egész összeget fainak a fogságból való kiváltására fordítja. A közeljövő majd megmutatja, hogy melyik föltevés volt a helyes.

Vihar az osztrák képviselőházban.

(Megújuló botrányok.)

Az osztrák képviselőház, úgy látszik, megirigyelte a magyar tisztelt Ház dicsőségét és megunván a nyugalmas tanácskozásokat, ismét rálépett a botrányok mulatságosabb mezejére. Ma nagyon csinos botrány fejlődött. Hőse — ki lehetne más — Wolff volt. Történt pedig a skandalum ekként:

Az ülés elején Ruber igazságügyminiszter válaszolt egy bécsi német lapnak többszöri elkobzása tárgyában hozzá intézett interpellációra. Amint a miniszter a választ olvasni kezdte, a terembe lép Wolf képviselő, a többször elkobzott „Ostdeutsche Rundschau” című lap tulajdonosa.

A mai szám több példányát az ellenzék között szétosztja és az interpellációra válaszoló Rubernek odakiáltja:

— Ez gyalázat! Ez gaszág!

Majd a terem belsejébe érve, Ruber igazságügyminiszter előtt foglal állást és ennek is odadob egy példányt és az igazságügyminisztert a következő szavakkal kezdi aposztrofálni:

— Az ön helyettese, Bobiesz, államügyész, alávaló gazember, gonosztévő!

Áltvány előtt ül, palettával, ecsettel kezében. A model-re tekint, melyet festeni készül — tehát egyenesen a szemlélőre. Figyelemmel vizsgálja és bírálhatja e modellt. Látszik, hogy fetszik neki. És látszik arczáról az a gondolat is, hogy e modelről szép képet fog festeni. Oly vidám, oly szelid, oly elégedett, mint az ember csak Munkácson lehet, ha rajztanító. Rövidke fapipáját fogai között tartja, és kissé nyitott, röst ajkakkal mondja a modellek: „Kissé nyajásabban!” Jóságos tekintete minden egyebet megmagyaráz. Ez egy böles, aki boldog az ő kis városában és az ő nagy művészetében.

Mert Zahorai, igazán, nagy művész. Nincs a tárlaton kép, melyben annyi volna a lélek, a benső, meleg, közvetlen, igaz kifejezés, mint az ővében.

Lám ez „régí festészet.” Kissé uszkös; kissé szószos is a festékben; de véghetetlen fölötté áll mindennek, amit a rideg technikai ügyesség e tárlaton produkált. Mert e képben nem az anyag van megfestve, hanem a szellem, amely pedig mindig fölebb való, akár mit mond rá az „új iskola.”

Ha az érem-díj az én kezemben volna; én ennek a képek adnám. Nyugodt lelkiismerettel.

Kosztler József.

A komiszáros.

A faluvégen nem fog többé sétálgatni az öreg Raslics Tádé; megirták az édes hazából minden kétséget kizáró bizonyossággal, hogy meghalt ő és eltemették szomorú juniperus bokrok alá; családi kriptába, a hová még a legklasszikusabb esendbiztos se visz magával tajtékpipát, sőt még csak cserépből valót se. Ugy gondolom, hogy a Telecska felől hideg szél fújt akkor és sirva zugtak a kúria szatraz jegenyei, midőn elindult a föld alá a bevándorolt turmezei nőmes. E faj, amely a lukavecki bástyák felől szakadt át a testvér Bácskaba, kivész lassankint és aggódva gondolja el az ember, hogy Tádé bátya halála után ki fogja már énekelni azt az ősi nótát, melynek mélyértelmi refrénje így szól:

Sarengrád, Sarengrád,
Illok és Palánka...

Az öreg komiszárosnak nagyon nehezére eshetett a halál. Először, mert a dolog már általában véve is komoly fordulatot jelent, másodsor pedig, mert ő különösen sem szeretett meghalni. Hetvenkét esztendőig sikerült is elkerülnie a kellemetlen találkozást, amár ezt sokszor csak rendkívüli tapintat árán tehette. Így például, midőn a negyvenhetedik restauráció alkalmával komoly verekedés támadt a szavazó armálisták és a székvárosi czehek között, és az ifju Raslics Tádé saját-

költséges önkéntes gyanánt vegyült a bész küzdelembe, akkor ő csak bal fülcimpája hátrahagyásával menekülhetett a biztos halálból; később meg a szabadságharc alatt, amikor Dembinszki proviant-óslópai előtt élelmézési tiszt minőségében harezolt a független Magyarországot, Raslics Tádé megint súlyos sebet kapott. Utóbb aztán esendbiztos lett a vármegyének és lóháton üldözte a magántulajdon ellenségeit. Vigyázott mindig, hogy ebbe se haljon bele.

En minderre már nem emlékszem, én mindig csak szomorú öreg embernek láttam Raslics Tádét. És láttam már gyerekszemmel is, hogy az öreg ur nem cselekszik egyebet, csak fogyasztja azt a kis jövédelmet, amelyet héténel nem sokkal több szilvafája hoz neki. Kerülte a lokális értelmiséget és sőtét, magyarruhás alakján csak a tarajatlan sarkantyú fénylett. Egyszer a Mosztonga szélén parittyáztam és hallgattam a csizak fitytyét, amely ismeretlen titkokról beszélt. A zombék kódéből csak kivált egyszerre az öreg Raslics szomorú képe:

— Mert szállt el az a csiz, fiacskám, Gábró?

— Mert fél a csókától, bátya.

— Az öreg rejtelmesen ingatta a fejét:

— Nem a csókától fél, fiacskám, hanem a bizonyos haláltól fél. A bizonyos haláltól, érted?

Bámultam erre nagyot és gyermekszivemben megborzadtam a jelzős haláltól. Va-

E szavakra óriási zaj támad; a baloldal képviselői támogatják Wolfot és az óriási zajban a jobboldal eleinte az elnökség felé fordul, mert Wolf éppen az elnöki szék előtt indulatoskodva foglal állást.

A jobboldal és a baloldal képviselői között majdnem verekedésre kerül a dolog. A szóváltás Wolf és Wyk ifjú cseh képviselő között volt a leghevesebb, sőt oly élénk volt, hogy az igazságügy-miniszter kénytelen volt abban hagyni válaszának felolvasását és leült.

Az elnök rendreutasítja Wolfot.

Most felkel gróf Thun miniszterelnök és azt mondja, hogy a kormány jogában áll az interpellációkra való választ az okok előadásával megtagadni, vagy azokra azonnal, vagy valamely későbbi ülésen válaszolni. Minthogy az interpellációkra való válaszadás és a kormány egyik jogma nagy csorbát szenvedne, kéri az elnökséget, hogy az interpellációkat, amelyeket magával hozott, mellékelje a gyorsírói jegyzőkönyvhöz. (Élénk tetszés jobbról, zajos ellenmondás balról.)

A miniszterelnök ányujtja a két irományt az elnöknek.

Zajos tiltakozások és felkiáltások hangzanak erre fel. Az ellenzék e szavakat vágja az elnök arozába:

— Szemtelenség! Alávalóság! Alkotmány-szegés!

Ezután dr. Gross a német szabadelvű párt nevében tiltakozik az elnök eljárása ellen, mert a Ház elnökének az az eljárása, hogy a miniszterelnöktől elfogadta az irományokat, a házszabályokba ütközik.

Ezen tiltakozáshoz Wellendorff-Hoffmann lovag a néppárt nevében csatlakozik, valamint Bielohlavék a keresztény-szocialista párt nevében. Mialatt e szónokok izgatottan tiltakoznak, a nagy zajban a miniszterelnök ismét az elnökhöz megy, mit Wolf képviselő is megtesz.

Wolf csak pár percig időzött az elnökkel és rögtön szólani kezdett.

Wolf azzal kezdi a beszédét, hogy az elnök megengedte ugyan neki, hogy beszéljen, de azzal a kikötéssel, hogy mielőtt támadólag beszél, a szót tőle újból megvonnja.

Wolf ezen szavaira az ellenzék nagy zajjal kábékiáltja:

— Mily alávalóság ez! Ez egy rendőri miniszterium!

Majd kifejti a szónok — folytatva beszé-

dét — hogy lapját az utolsó hetekben számtalanszor konfiskáltak, amiből neki nagy anyagi kára származott; és pedig rendszeren a zsidók megármadása miatt történt a konfiskálás. Gróf Thun, szerinte, szövetséget kötött a zsidókkal. Megármadja Thunt azért is, mert Thun az elnök sugójául szegődött. Ha a parlamentben előfordul az a gyalázatos eljárás, hogy a miniszterelnök fölolvadás helyett a jegyzőkönyvhöz való csatolás végett adja át a választ, az elnök ezt az eljárást visszautasítja. Thun tette magát az alkotmányon és súlyosan megsértette a Ház szabályait. Egy ilyen embert tűrni nem lehet, kinek kómiikus botlásai fölött egész Európa nevet és kit egész Európa magvet. (Óriási zaj a jobboldalon.)

Elnök ezután kijelenti, hogy Ruber igazságügyminiszter folytatja majd a választ.

Ruber folytatja a válasz felolvasását, mi azonban Schönerer folytonos közbeszólásai miatt nagyon lassan történik. A közbeszólásokban részt vesz Iro és több német ellenzéki képviselő is.

Fuchs elnök kijelenti, hogy a miniszterelnöknek az interpellációkra való válaszait nem fogja fölvetetni a gyorsírói jegyzőkönyvbe, a míg a Házban fel nem olvassák, hanem megkéri a miniszterelnököt, hogy az illető interpellációkra az ülés folyamán válaszoljon. Ha váhaha, úgy ma sajnálja az elnök, hogy az elnökségnek nem állnak rendelkezésére más fegyelmi eszközök, csak a házszabályok. Ennélfogva Wolf képviselőt rendre utasítja. Wolf magaviseletével megsértette a Ház méltóságát. Hallatlan dolog, hogy olyan jelentéktelen képviselő, mint Wolf, így meri a parlamentet lealacsonyítani. Élénken sajnálja, hogy ilyen képviselőnek még oltalmat és segínyt nyújtottak. (Élénk tetszés jobbról. — Közbeszólások és zaj balról.)

Ruber igazságügyminiszter erre több interpellációra válaszol, ugyszintén gróf Thun miniszterelnök.

Ezzel nagynehezen helyreállt a rend.

Miután az elnök az összes inségjavaslatokat első olvasás nélkül azonnal a költségvetési bizottsághoz utasította, Axmann képviselő kérdezi az elnököt, hogy az állami szolgákról szóló törvényt elintézteti-e még karácsony előtt, az elközbizósokról pedig azt mondja, hogy a keresztény-szociálissal szemben olyan bánásmódot tanusítanak, amely provokációval azonos.

Elnök azt mondja, hogy a baloldal tagjai a

sok beszéddel még a szolgákról szóló törvény létrejöttét is megakadályozzák.

A Ház erre áttér a napirendre, vagyis az állami szolgák fizetéséről szóló törvényjavaslatnak folytatolagos tárgyalására.

A mai ülés alatt a baloldal pártjai egymással tárgyalni kezdtek avégből, hogy az ellenzék egységes fellépését lehetővé tegyék. Az ellenzéki pártok elnökei ugyanis ezelőtt az Obmänner-Conferenz-ben (a pártelnökök értekezletén) az ellenzék együttes eljárásának módzatait minden egyes aktuális eseménynél megvitatva. Midőn azonban a német néppárt kilépett ebből az értekezletből, az együttes eljárásnak vége lett. Az újabb érintkezés eszméjét a mai ülés folyamán az alkotmányhü nagybirtokosság vetette föl. A német ellenzéknek annál inkább szüksége van az együttes eljárásra, mert különben nem volna képes kivinni azt a szándékát, hogy a többséget megakadályozza abban a tervében, hogy a provizórium törvényt rövid időn keresztül hajtja. Valószínű, hogy az összes ellenzéki pártok közt megegyezés jön létre az iránt, hogy minden egyes aktuális kérdésben a pártelnökök gyűlésén az ellenzéki pártok együttes eljárása felett határozzanak.

TÁVIRATOK.

A német birodalmi gyűlés.

Berlin, december 15. A birodalmi gyűlés folytatja a költségvetés tárgyalását.

Bebel képviselő előrehocsátja, hogy most nem akar a katonai törvényjavaslatról beszélni. Sajnálja, hogy a hadsereg, a haditengerészet és a gyarmatok a birodalom összes gazdasági bevételét elnyelik. Nagyon befolyásos helyen állítóg még azzal a szándékkal is foglalkoztak, hogy már ez elé a birodalmi gyűlés elé nagyszabású új flottatervet terjeszzenek. Öröndetesnek találja, hogy Angliával szemben helyreállt a jó viszony, azután a kiutasításokról beszél és azokkal szembeállítja a császárnak a jeruzsálemi Megváltó-templomban felolvasott szavait. Amidőn szóló a császár szavait bírálja, nagy nyugtalanság támad a Házban és sokan pfujt kiáltanak. (Az elnök a Ház helyeslése mellett rendreutasítja Bebelt).

Bebel azután a porosz rendőrségnek a szociáldemokraták ellen tett intézkedéseiről szól és fölolvassa Bronsart és Hahnke tábornokoknak egy állítólagos rendelkezését, amely szerint a szociálista vezérek olyan zavargásoknál, amelyek forradalmi jelleget látszanak ölteni, letartóztatandók. Mindez azonban — mondja szóló — nem akadályozza a szociáldemokrácia terjedését.

Iami hallatlanul iszonyatosnak gondoltam ezt. A jelzőből kivettem ugyanis, hogy itt egyolyandóloggal állunk szemben, melynek vannak alfajai is, már pedig az csak rossz lehet, aminek alfajai vannak. Ez kétségtelen, mert a tanító ur mindig azt kérdezi tőlem:

— Hány fajuk van a mellékmondatoknak?

Az öreg Tádé kézenfogott és vitt magával hazafelé; lábunk alatt nádi gyökök bujkáltak, amelyeknek szürke hátukon ragyogott az esti pára.

— A gyökcska is a bizonyos haláltól fél, fiacskám, nem ám mi tőlünk — mondta a hátya — én sem a Stangler kapitánytól félttem, hanem a bizonyos haláltól...

Az öreg Tádé nagyot sóhajtott, mikor a falu harmadik házához értünk, ahová alig halatszott ki az esti harangzó; ott eleresztette a kezemet, mert ő sohasem jött beljebb a faluba. Hazament és engem magamra hagyott azzal a problémával, hogy miért is kellett volna neki a Stangler kapitánytól félni?!

Egyszer aztán hallottam, mikor a lugasunkban elbeszéltek a Raslics Tádé históriáját. Új káplán jött a faluba, azt kellett meginformálni a személyes viszonyok felől. Oda-szorítottam a fülemet a lugas folyondárlevelei közé, amikor a törvényesen egyesült vármegye-élő krónikája: Pendzserics komposztesztor ur beszélt. Megtudtam mindent.

A hatvanas évek második felében, ami-

dőn már eltűntek az adminisztrátorok, mint őszszel a hulló falevél, Raslics Tádé alkotmányos csendbiztos volt a dunai járásnak. Parancsolt nyolcz „biztoslegény”-nek, nyalka, pirosmellényes hajdúknak, akik hajdanta agyon szókták volt lovagolni a bitanglovákat. Hát ekkor történt, hogy az egyik faluban Csik Boka János, a kiegyezés korszakának egyik legnagyobb gazembere, összetűzősbe került, nem az erkölcsi világrenddel, hanem a kincstári zabbal. Duna-Monostoron ulánusok állomásoztak és az említett lókötő ur egy poétikus hajnalon feltérte a svadron raktárát, ahonnan is több súlyos zsákokot elvitt a vállán. A lopott zabot a lovainak szánta, amelyekhez valószínűleg szintén nem adásvétel útján jutott, a zsákokat pedig eladta a regálebérőnek.

Ez az üzlet volt Csik Boka Jánosnak végzete. Mert alighogy a nyert tóket alkoholba kezdte fektetni, megjelent a horizonton Wojánszki manipuláns őrmester, akit nem volt ugyan szerencsénk személyesen ismerni, de akit az egykorúak nagy rendőri talentumának szoktak emlegetni. Az őrmester négy ulánussal kutatta a tetteit és a nyomozást természetesen a nagykörösmében kezdte. Ez régi policziális fogás.

Csik Boka János előtt már több üveg állt az asztalon, amelyek különböző alakúak voltak, de egyaránt jelentékeny irtartalomnak öröndeztek. A zsákok a sötét előtt heverték, amikor is az őrmester elkialtította magát:

— Ich hab' ihn schon! — Vigyük, gyerekek.

Csik Boka János a svadronos kapitány elé került, miután szállítás közben az ulánusoktól többrendbeli tetleges inzultusban részesült. Stangler kapitány rögtön lóra ültetett egy káplárt meg két közembert, a tolvaj kezét meg rettentően összekötöztette:

— Vigyék át Kisbajára, a komiszároshoz.

Raslics Tádé ült az ambituson, csendes nyári estén. Nézegette a gazdasszonya violáit és gyönyörű kék füstöt fujt a levegőbe; olyat, aminő csak a futtaki dohányból származhatik. Az eperfán gyöngytyukok sivalkodtak, János, a házilegény, a kaptárok körül dolgozgatott. Tádé ki volt fáradva és azon gondolkozott, hogy milyen szép dolog volna is az, ha az embernek nem kellene lóháton kerülni a járást, hanem ha az ember mindig így nézegethetné a violákat, a méhéket, a János hajdút, meg az eperfa sima, barátságos leveleit. És fujhatná a füstöt és lassan átvetélt volna a mennyországba... Hát egyszerre csak befordul a kapun három lovas között egy lihegő vándor, akinek förtelmesen el van kékülve a keze.

A csendbiztos elérékenyült és meg is haragudott egyszerre:

— Ki kötözte meg ezt az embert?

— De tolvaj az, kérem, meg lopó — mondta a káplár.

— Kicsoda parancsolta, hogy ennyire el-

Anarchizmus és szocialdemokrácia alapjában ellenkező két fogalom. Körülbelül két óráig tartott Babel beszéde, amelyben még sok kérdést hozott szóba. Fejtegetéseit a jobboldal nagyon nyugtalanul hallgatta.

Gossler hadügyminiszter azt hangoztatja, hogy a katonaság eljárása a zavargásokmal törvényszerű. Bronsart és Hahnke tábornokok állítólagos rendelete nem létezik.

Gróf Posadowsky államtitkár tagadja, hogy a szocialis törvényhozás szünetel, azután a jobboldal tetszésnyilvánítása mellett gúnyosan ismerteti a szocialdemokraták jövődéli államát. A szocialdemokrácia létezése legjobb bizonyossága annak, hogy Németország szabad állam.

Lieber (szentrum) hangsúlyozza, hogy Fritzen képviselő mindazt, amit hétfőn a protektorátus kérdéséről mondott, valamennyi politikai elvtársával egyetértőleg mondotta. A „Voce della Verità”-nak Fritzen nem tartozik számadással. A szentrum ép annyira német, mint katolikus és mindig közre fog munkálkodni a birodalom jólétéért, becsületéért és nagyságáért. (Helyeslés.)

Liebermann (reformparti) a kötelező választás behozatalát tartja a legjobb fegyvernek a szocialdemokrácia ellen. Beszéde során rokonszenvét fejezi ki az ausztriai németek iránt.

A költségvetést erre kiadják a költségvetési bizottságnak, mire a Ház 1899. január 10-ig elnapolja üléseit.

Picquart üldözése.

Páris, december 15. A Moncey-színházban tegnap este népes gyűlést rendeztek Picquart ezredes tiszteletére a revízió hívei Vaughan elnöklésével. A rendőrség széleskörű intézkedést tett, Vaughan Picquart szabadonbocsátását követelte a nyugalomra intette a polgárságot. Pressensé az antiszemizmus ellen beszélt. Még többen beszéltek, köztük Faure Sebestyén, azután olyan határozatot fogadtak el, amelyben a hadbíró s á g o k n a k b é k é i d e j é n v a l ó f e l f ü g g e s z t é s é t é s P i c q u a r t s z a b a d o n b o c s á t á s á t k ö v e t e l i k. K o m o l y a b b r e n d z a v a r á s n e m t ö r t é n t.

Páris, december 15. Az „Aurore” azt írja, hogy Labori tegnap délután kérvényt adott be a hadügyminisztériumban Picquart szabadonbocsátása érdekében. A „Radical” szerint Picquart tegnap az utolsó órában késznek nyilatkozott a kérvény aláírására. A kérvényt már tegnap este átadták a hadügyminiszternek, aki megígérte, hogy huszonnégy óra alatt elintézi. A „Journal des Debats” meginterviewoltatta Loew semmitűszéki elnököt, aki kijelentette, hogy ámbár ő az izgatottság lecsillapítását óhajtja, a semmitűszéki tárgyi nehézségek tartóztatják föl munkájában.

Páris, december 15. A Havaş-ügynökség értesülése szerint Freycinet hadügyminiszter a Picquart szabadonbocsátása tárgyában beadott kérvényt azzal az utasítással fogja kiadni Zurlinden párisi katonai kormányzóknak, hogy hívja össze a haditörvényszéket határozathozatal végett.

Miklós nagyherceg Konstantinápolyban.

Konstantinápoly, december 15. A „Pruth” gőzös holnap délután Miklós nagyherceggel ideérkezik.

Kréta.

London, december 15. A „Daily Mail” szerint Anglia a Kréta szigetén általa megszállott pontokat még néhány esztendeig megszállva akarja tartani.

Konstantinápoly, december 15. Eddig tizezernél több mohamedán vándorolt ki Krétából; ezek közül ötezeren eladták földbirtokukat, a másik ötezer pedig bérbe adta birtokát keresztényeknek.

Konstantinápoly, december 15. Mint Krétából jelentik, a tengernagyok tanácsa elhatározta, hogy György hercegnek azt fogja javasolni, hogy tizenhárom embernek, akiket a nemzetközi hadbíró s á g h a l l á r a í t é l t, k e g y e l e m b ű l s z a b a d s á g v e s z t é s r e v a l t o z t a s s a b ű n t e t é s é t. A t e n g e r n a g y o k 6 h ó n a p 21-én utaznak el Krétából. Híre jár, hogy a török hadihajók rekonstrukciója dolgában a tengerészeti minisztérium előzetes tudomása nélkül kötötték meg a szerződést egy génuai hajógyárral.

A spanyol-amerikai békeszerződés.

Madrid, december 15. A minisztertanácsban ma folyaszták a békeszerződés szövegét s elhatározták, hogy kérdést intéznek Montero Rios szenátorhoz afelől, milyen formában állapodtak meg a békeszerződésnek Spanyolországban és az Egyesült Államokban való egyidejű közzétételére nézve. A gyarmatügyi miniszter bejelentette, hogy a Filippin-szigetek számos lakosa azt az óhaját nyilvánította, hogy visszatér hazájába. Attól tartanak, hogy a spanyol foglyok szabadonbocsátása halasztási fog szenvedni.

A vérboszu.

Cettinje, december 15. A montenegrói és a török kormány között létrejött megállapodás értelmében Beranében vegyes bizottság fog összehívni, hogy azokat a családokat, amelyek között vérboszu van, egymással kibékítse és a határlakosság között minden vizálty megszüntessen.

Az olasz kamara ülése.

Róma, december 15. A kamara mai ülésén Canavaro külügyminiszter is felszólalt. Mi — ugymond — a legbarátságosabb viszonyban állunk Menelikkal. Ottlévő képviselőnkől teljesen megnyugtató hírek érkeznek. Menelik kész velünk a határkérdésben a legelőzékenyebb módon tárgyalni és elismerni jelenlegi határunkat azzal az egy kikötéssel, hogy a fensikot, ha mi eltávoztunk onnan, csak ő szállbassa meg. Egyáltalán nincs okarra a feltevésre, hogy Menelik azért vonul hadseregével Tigrítbe, mert ellenséges szándékot táplálna Olaszország ellenében. Mangasa azzal a kérelemmel fordult hozzánk, hogy érdeklében járjunk közre Menelikkal. Mi azt tanácsoltuk neki, hogy hódoljon meg; Meneliknek pedig azt ajánlottuk, hogy fogadja el a meghódolást. — Itt teljesen barátságos akcióról van szó.

Canavaro azután Barrilai fejtegetéseire válaszol a trieszti szeptemberi események tárgyában és a következőket mondja: Bármily hatalmas is a rokonszenv és a jóindulat a határainkon túl lévő ama lakosság iránt, amely velünk egy nyelvű és egy eredetű, ép oly kevésbé avatkozhatunk bele mi az ő ügyeikbe, amint mi sem volnánk hajlandók eltérni, hogy más kormányok a mi ügyeinkbe avatkozzanak.

Köszönettel tartozunk Ferenc József ő felségének, hogy mély gyásza ellenére személyesen lépett közbe, hogy az olaszok jogai teljesen megóvassanak és a bűnösöket a bíróságok szigorúan megbüntessék.

Sangiuliano fejtegetéseire válaszolva, kijelenti Canavaro, hogy ő általánosságban és minden kérdésben az előbbi kabinet politikáját követi, ugy a pénzügyek, mint a többi európai államokhoz való viszony tekintetében és határozottan állíthatja, hogy ez a viszony soha sem volt oly barátságos, mint most.

Különösen szerencsésnek kell mondanunk magunkat, hogy Franciaországgal csak imént oly kereskedelmi egyezség jött létre, amely eleget tesz a két ország fontos gazdasági érdekeinek és egyúttal, amint bizon reméljük, el fogja törlni a félreértések utolsó nyomait is.

Angol-francia egyezmény.

Páris, december 15. Az angol-francia Nigger-egezmény jóváhagyására kitűzött határidőt, amely ma járt le, e hónap 8-ától számított hat hónappal meghosszabbították.

kinózzátok? Hát nem lett volna elég, ha a karjánál fogva a nyereghez kötözték?

— Kapitány ur Stangler parancsolta.

— No hát, mondjátok meg neki, hogy számárság volt. Nagy számárság. János, oldozd ki és csukd le a gazembert!

A káplár természetesen hűségesen elreferálta a humánus szóbeli védelmet, amelyben Csik Boka Jánost a csendbiztos részesítette. Szolgálati jelentésében persze különös súlyt helyezett a számárság szó etimológiájára is és így bekövetkezett az a logikus eset, hogy a német kapitány provokálta a csendbiztos. „Keztyüt dobott neki”, így beszéltek az esetet a dunai járás aszonyai és nagy volt a szenzáció, mert eddig csak a regényekből ismerték volt a párvadalt.

A párvadalt különben a mocsár mentén vívták és ekkor történt meg az, hogy Raslics Tádé megijedt a bizonyos haláltól.

Két karcu ulánustiszt töltögette a pisztolyokat. Raslics ugyanis nagyon tiltakozott a kard ellen, mert akkoriban még erősen tartotta magát az a szájhagyomány, hogy katonával nem szabad kardra kiállani. A réten szépen ki volt terítve két orvosi szerszámtáska és Muzsik ur, a járási sebész, akinek csak a haltasebeken volt jártassága, már előre rettegett attól a gondolatól, hogy neki majd különböző finom jószágokkal kell habrálnia. Szerencsére itt van még a katonadoktor is — gondolta.

Azonban ment az első lövés huszonöt lépésről minden haj nélkül, a golyó csak a

biztos kalapját surolta egy kevésbé. A katasztrófa a második célzásnál történt, a midőn már csak tizenöt lépés választotta el a feleket.

Az ulánus ezélt szék higgadtan, erős nyugodt kézzel. És Raslics Tádé a balszemével egyszerre csak belélatott a pisztoly csővébe. A fekete kis mélyedés mozdulatlanul mérédt a csendbízós szemébe, és az apró homályosságból egy fehér kis pont kezdett előragyogni, akkora csak, mint egy hirtelen gondolat, amely negyedmásodperc alatt kinövi magát nagy, fehér csontfalalá; kaszástól, mindenestől. És a másodperc második negyed részében Raslics Tádé már tudta, hogy ezuttal az abszolút halállal van dolga és az ő következményeivel és minden rosszal; mert átfurja az agyvelejét is... és a másodperc harmadik negyed részében Raslics Tádé, a nagy verekedő, a negyvennyolcas honvéd, a kemény betyárfogó úgy a földhöz vágta a pisztolyt, ahogy még pisztolyt nem vágta földhöz sohasem. Rohant pedig tüstént kocsija felé az ember.

— Lóni, Tádé! — kiáltottak utána a segédjei: a szolgabíró, meg az esküdt.

A krétafehér csendbízós visszafordult a forhéczról.

— De még a katymári kastélyért se; de még az összes kincseiért se.

— Gazember vagy... ordította az esküdt és fölkapott egy pisztolyt, hogy utána löjjön. Az egyik ulánustiszt lefogta a kezét.

— Nem, uram, — a dolog ezzel már el van intézve.

— Azt hiszem, elég alaposan — véle-

ményezte a másik katona. Majd egy kis írásba foglaljuk az egészet.

A szolgabíró meg az esküdt fogcsikorgatva emlékeztek meg a felükről és kilátásba helyezték azt, hogy erkölcsi halottat csinálnak belőle. Az ulánusok helyeselték, sőt szükségesnek is találták ezt, mindazonáltal kivégzésre mégse került a dolog.

Tádé még aznap bezárkózott a szobájába és onnan írta meg a hivatalos felmondását is. És nem látták őt három egész esztendeig a vármegyében. Azután már kijárt, de mindig csak arrafelé, a hol emberekkel nem találkozott. És télen a banyakeimenze mellől még harmincz esztendeig magyarázgatta a gazdasszonyának:

— Mert tudod, Juló, csatában lenni; avagy verekedni az egészen más dolog. Az ember, ugyszólván, csak ötven perczentre egyezkedik az ellenfelével. De nekem már csak az a reményességem volt, hogy a Stangler kapitánynak csütörtököt mond a pisztolya; sima csöví fegyvernél pedig csak minden huszonhetedik lövés mond csütörtököt, én hát egyet tettem huszonhét ellen, mikor fogadnom kellett a halálra. Nem lehetett, fiam, tartani ezt a fogadást; nem vagyok én hazardjátékos; tisztességes ember vagyok én, fiam, Juló. Mert más ám a haláltól félni, meg más ám félni a bizonyos haláltól.

Juló pergette a rokkát és az öreg, aki harminczesztendei számkivetés árán lett filozófá, sokszor azt hitte, hogy talán nincs is oka szégyelnie magát.

Fapp Dániel.

Kellemetlen törökök.

Bukarest, december 15. Hefik bej és Murfik volt attaché, akiket a román fővárosból kiutasítottak, az ujtörök emigrációnak legkiválóbb tagjai közé tartoznak. Már másfél éve tartózkodtak Bukarestben, ahol heti lapot alapítottak, amelyben a törökországi közigazgatásról nagyon elítélően nyilatkoztak. A bukaresti török követ emiatt lépéseket tett a román kormányánál, aminek az lett a következménye, hogy a rendőrség felszólította a két emigránst, hogy tartózkodják az agitációtól, mert különben Romániából kiutasítják őket.

A két ujtörök erre abban hagyta az igaztást, és hogy mégis kiutasították őket Bukarestből, azt csak annak lehet tulajdonítani, hogy a török követ újabb reklamációkkal állt elő a román kormányánál. A két ujtörököt a bukaresti rendőrség két főtisztje kísérte el egész Predeálig. A magyar határon azután sorsukra bízta az emigránsokat, miután meggyőződtek arról, hogy azok Budapest felé utaznak. A román kamarában interpellálni fogják a kormányt, mert a kiutasítással a román menedékjogot megsértették vélik.

A bolgár miniszterválság.

Szófia, december 15. Vazov közoktatásügyi miniszter visszavonta lemondását.

Kétszázmillió kölcsön.

Páris, december 15. A kamara mai ülésén az indo-kínai vasutak építésére fordítandó kétszáz milliónyi kölcsönről szóló javaslatot tárgyalta. Ezt a kölcsönt az indo-kínai kormány fogja garantálni.

A Ház az első cikket, amely megadja a felhatalmazást a kölcsön fölvételére, elfogadja.

A pestis.

Páris, december 15. Egy ma reggel Tamatavéból érkezett távirat azt mondja, hogy a tett óvintézkedésekkel sikerült a pestis fészket elszigetelni. A járvány, úgy látszik, csökkenőben van.

HIREK.

Lapunk mai száma 16 oldal.

— A horvát tartománygyűlés gyászja.

Egy zágrábi távirat jelenti, hogy Stankovics Dániel, a horvát országgyűlés elnöke, ma éjjel hatvanéves korában meghalt. Az elhunyt valóságos belső titkos tanácsos volt, a Ferencz József-rend nagykeresztjének és a második osztályú vaskorona-rend lovagja, az országos kormány belügyi osztályának nyugalmazott főnöke. Halálával a horvát bán egyik leghibebb munkatársát veszítette el. Stankovics Niri falucskában született 1834-ben. Szülői szegény földművesek voltak. Zágrábban tanult és 1858-ban állami szolgálataba lépett. 1872-ben osztálytanácsos lett a horvát közoktatási osztályban, 1877-ben a horvát hétszemélyes tábla bírja, 1888-ban a belügyi osztály főnöke, 1890-ben a szerb nemzeti kongresszus elnöke volt.

E haláleset alkalmából báró Bánffy Dezso miniszterelnök a horvát nemzeti párt elnöksége útján a magyar kormány részvétét fejeztette ki Stankovicsnak, a horvát országgyűlés elnökének elhunyt felett. A horvát tartománygyűlés mai ülésén Francisci alelnök meleg hangon bucsuztatta el Stankovics elnököt. A Ház szlava-kiáltásokkal kísérte a beszédet, amely után az elnök a gyász jeléül berekesztette az ülést.

A mi értesülésünk szerint a tartománygyűlés új elnöke Gyurkovics György lesz, ki már egy ízben elnök volt a horvát törvényhozó testületnek.

— Barlovác főkonzol — miniszter, Barlovác Györgyöt, a budapesti szerb főkonzult — mint egy köznyomat lap újtagja — Sándor király Nisbe hívta. Ez a meghívás állítólag összefügg a küszöbön levő szerb kormányválsággal és valószínűnek tartják, hogy Laxanics kereskedelmi miniszternek a kabinetből való kilépése után a kereskedelmi tárczát Barlovác kapja. Barlovácot igen szereti a királyi család, különösen Natália, a volt királyné.

— Gróf Zichy Jenő itthon. Gróf Zichy Jenő ázsiai nagy kutató utjáról expedíciójával együtt vasárnap ér haza Budapestre. A gróf a fiumei gyorvónaton reggel fél kilenczkor érkezik meg a keleti pályaudvarra, a hol a Nemzeti Múzeum igazgatósága, barátainak és tisztelőinek nagy serege ünnepélyesen fogadja. Zichy Jenő hazatérése után a Nemzeti Múzeum egyik diszülésén fog utja eredményéről beszámolni.

— Kinttatott plébános. Berliu lapok közlése szerint az ottani egyetem bölcsészeti fakultása Ober Ferencz brassói plébánost a bölcsészet tiszteletbeli doktorává és a képzőművészetek magiszterévé választotta. A doktori oklevelet küldöttség fogja átadni a kinttatottnak.

— Majláth püspök életveszélyben. Kolozsvárról írja levelezőnk: gróf Majláth Gusztáv erdélyi püspök élete tegnap nagy veszélyben forgott. A püspök Gyulafehérvárról Kolozsvárra utazott, miközben az a vasuti kocsi, amelyen helyet foglalt, hirtelen kigyuladt és lobogó lánggal égni kezdett. A tűz már gróf Majláth kocsiszakaszába is belekapott, de a vonatot kísérő személynét szerencséjére még idejében észrevette a veszélyt és elejét vette a nagyobb bajnak.

— Grófi kastélyból — úrvaház. Wenczelly Mihály, a püspökladányi vallásalapítványok felügyelője — mint tudósítónk írja — kérvényt nyújtott be dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, amelyben annak engedélyezését kéri, hogy a kezelése alatt álló gróf Kornis-féle szerepi uradalomhoz tartozó kastélyt, amely harmincz hold kiterjedésű fásított parkban fekszik, Erzsébet királyné emlékére és neve alatt árva- és lelenczházra alakíthassa át. A miniszter kedvező válaszában megérkezése után nyomban hozzáfognak az átalakításhoz.

— Kinttatott kórházigazgató. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király dr. Gregorics Andrásnak, a pakráci országos közkórház nyugalmazott igazgatójának, sok évi közhasznú emberbaráti tevékenysége elismerésül a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta.

— A békeért. Stead W. T. londoni hírlapíró, aki tudvaleg a múlt hónapban Budapestben volt, befejezte európai „békekörutját“. Angliába és Észak-Amerikába több kiváló személyiséghez levélben oly felhívást intézett, amely bizonyára mindenütt feltűnést fog kelteni. A felette terjedelmes munkálattal, amely a Stead-féle „Review of Reviews“ című folyóirat legközelebbi számában fog megjelenni, csak leglényegesebb vonásaiban ismertetjük.

Stead elsősorban a két nagy angol-szász nemzet közreműködésétől várja a császár eszméjének megvalósulását. Azt a felelősséget, amely a békeprobléma megoldásával jár, nem szabad kizárólag II. Miklósnak átengedni, hanem az összes népeknek teljes buzgalommal részt kell venni a munkában. Mindenek felett Nagy-Británia és az Egyesült-Államok vannak hivatva arra, hogy midőn a népek akaratait szervezni kell a nagy cél elérésére, a kezdeményezés terére lépjenek. „A tervezett értekezlet — úgy mond — lehetetlen, ha nem támaszkodhatik a népek ellenállhatatlan követelésére.“

A népek e követelése egy nagy nemzetközi küldöttségben jutna kifejezésre, abban, hogy Európa összes népeinek képviselői Szent-Pétervárra zárandokoljanak. Az Egyesült-Államok tíz képviselőt küldjenek Londonba, ahol testvéresülési ünnepélyen válasszanak tíz brit képviselőt; azután mind a huszon utazzanak Párisba, ahol találkoznak a kisebb államok (Svájc, Belgium, Hollandia, Svédország stb.) képviselőivel. Franciaországban szintén tíz képviselőt választanak és gyűlést tartanak több nagy városban; majd a harminczhétre növekedett küldöttség megjelenik kihallgatáson Faure köztársasági elnöknel és minisztereivel. Innen menjenek Berlinbe, majd Rómába, Budapestre (Budapestben fognak — úgy mond Stead — bizonyára a legteljesebb fogadtatásban részesülni) és Bécsbe, (Spanyolországról és Törökországról nem emlékszik meg) ahol mindenütt tíz-tíz képviselő volna választandó, és végül az egész nagy küldöttség Pétervárra

menne, ahol a császár fogadná. Hogy meglesznek-e a merész eszme keresztülvitelére az arra való emberek és az anyagi eszközök, majd megvállik. Aki Magyarországból akár a szervezési munkálatokban való részvétel, akár anyagi támogatás útján közreműködni óhajt, tudassa szándékát mielőbb Stead W. T. London, W. G. Mowbray-House, Norfolk St. ... Strand czímen.

Stead részletesen nyilatkozik programjáról is és minthogy sokat beszélt a dologról a császárral, Muraviev-vel, Kuropatkin hadügyminiszterrel és Vitte pénzügyminiszterrel, joggal feltehető róla, hogy jól van értesülve. Ime röviden három főpont, amely Stead szerint az értekezlet elé kerül: 1. Öt-tíz évi istenbéke (trauga dei), 2. fegyverkezési szünet ugyanezen időre, 3. megegyezés a hatalmak közt arra nézve, hogy ha viszálykodások merülnének fel, nem üzennek háborút, mielőtt barátságos hatalmak közreműködését igénybe nem vették volna.

— Felfüggesztett tanár. Félegyházán — mint levelezőnk jelenti — az állami tanítóképezde egyik tanárát, Soós Antalt; Tóth József pest megyei királyi tanfelügyelő tegnap állásától felfüggesztette, mert a tanár egyik előadásán a növendékek előtt a katolikus vallást gyalázta. Ugyanezen ügyből kifolyólag egy református növendéket az intézetből kizártak. Az eset a városban nagy izgalomságot keltett.

— Suljenovics Omer aga halála. Prjedor boszniai városkában meghalt Suljenovics Omer aga, egykori kajmakám és a Ferencz József-rend lovagja. Suljenovics 1878-ban nagy szolgálatot tett csapatainknak. Neki köszönhető, hogy a város minden ellenállás nélkül megadta magát. Mikor a megszálló csapatok a városhoz közeledtek, Suljenovics Omer aga maga köré gyűjtötte Prjedor föllázított lakosait és meggyőző szavakkal magyarázta meg nekik, hogy minden ellenállás hiábavaló és czéltalan. A nagytekintélyű és általánosan tisztelt kajmakám beszédének meg volt a kívánt hatása; a város lakói azonnal letették a fegyvert, melyeket a kajmakám a prjedori konakba szállítottatott, a konak kulcsát átadta csapataink parancsnokának. Ezért a szolgálataért aztán ő felsége a Ferencz József-renddel tüntette ki.

— A Guary-család levéltára. A híres Guary Miklós, kiról a magyar irodalomtörténetben ismeretes Guary-kódexet is elneveztek, sok középkori oklevelet és más kéziratot gyűjtött. Ezt a gazdag, több ezer darabra menő gyűjteményt most a családi levéltárral együtt a család mai feje, Guary Miklós császári és királyi kamarás a pannonhalmi levéltárnak adta át megőrzés végett. A több látat megítélő értékes gyűjteményt dr. Récey Viktor levéltárnok vette át és érdekes indexet készít róla a szakemberek számára. A gyűjteményben Roland nádortól származó okiratok vannak és a XIII., XIV. és XV. századból való oklevelek, melyek a vasvári, veszprémi, győri káptalan és a csornai prépostság hiteles helyein voltak kiállítva. A Guary-család ősein kívül a Polányi, Jobbaházi, Dóry, Nádasdy, Mesterházy, Sennyey, Simaházy stb. családok Árpád-kori őseire vonatkozó okmányok is vannak a gyűjteményben, továbbá néhány oklevél Mátyás királytól is.

— Sembery Imre milliól. A múlt hónap 18-án halt meg Szüdon, Nógrádmegye egyik legnagyobb földbirtokosa, Sembery Imre s amint az öreg urat kivitték a sírboltba, kiköltözött Szüdról és a kastélyból a nyugalom is. A temetés után a régi Sembery-kastélyba beköltözött az elhunytak örök-befogadott fia, ifjú Sembery István, akivel a kastélyban lakó özvegy már rég óta elkeseredett ellenségeskedésben áll. A milliomos birtokaihoz tudvaleg igényt formál a Felvidéki Közművelődési Egylet is, valamint Sembery egyetlen ötvenhétéves fia, idős Sembery István is. Így aztán a kastélyban a régi ellenségek találkoztak. Mint-hogy egymás ellen másképp nem tudtak semmit sem tenni, a bíróság elé vitték haragjukat s a zárgondnokok és gyámok elbocsátását és új embereket kinevezését kérték. Nemrégiben új zárgondnokot nevezett ki a bíróság, de a F. M. E.

ügyésze, Lénárt Károly ekkor megjelent Szűdon és kijelentette, hogy a végrendelet értelmében a birtokokat és ingókat birtokba akarja venni. Semberyek ezt megtagadták, mire Lénárt csendőrséget hívott. Ugyanakkor már ott volt több csendőr, akiket az alispán azért rendelt oda, hogy ifjú Sembery birtokát védjék meg. Az egész falu népe összecsendült és kis lija, hogy lázadás nem tört ki a községben, mert a nép az ifjú Sembery pártjára állott. Ennek dacára azonban a F. M. K. E. emberei a zárral elrekesztett szobákat feltörték s elvitték a legtöbb ingót, amire bírói végzés adott felhatalmazást. Az egész ügy nagy feltűnést keltett az egész megyében s alig mulik nap, hogy a Sembery-féle örökségi pört ne tárgyalják. A milliók örökségi ügyben már különben több párbaj is volt; legutóbb a pörben szereplő ügyvédek álltak szemközt egymással.

— Öngyilkos törvényszéki gyakornok. Pirczák Gyula törvényszéki gyakornok ma este Arany János-utca 16. szám alatt levő lakásán forgópisztolyal mellbe lötte magát. A mentők haldokolya vitték a Rókus-kórházba. Az öngyilkosság okát nem tudják.

— Eg a műcsarnok! Ezzel a rémhírel lármázták fel a központi tűzörséget. A tűzoltók teljes felszereléssel azonnal kivonultak. A szeles időben nagyobb tűzveszedelemtől is lehetett tartani, azonban a nagy láрма egy kis pinczetűzzé zsugorodott össze, amelyet a tűzoltók csakhamar eloltottak. Hogy így kicsivé lett a fenyegető veszedelem, meg lehet hecsátani azt a malicziózus megjegyzést, melyet ma művész-társaságban hallottunk arra a híre, hogy „Eg a műcsarnok!”

— Nincs nekünk olyan szerencsénk, mondotta egyik jeles művésznök.

— Hogy készül a tokaji bor. Sátoralja-újhegyi levelezőnk írja: A Tokaj-Hegyalján kiderített borhamisítások közbeszéd tárgyát képezik. Molnár István főispán a legszigorubb vizsgálatot rendelte el. Az erélyes hatósági beavatkozás már is nagy eredményre vezetett. A Mádón felfedezett, nagy szenzációt keltett borhamisítások után most Tolcsván tartottak pinczekutatást. Ott Füzessery Ödön tokaji főszolgabíró váratlanul megjelent a vizsgáló bizottsággal és a négy nagy borkereskedő pinczéiben megtartott vizsgálat minden várakozást felül múlt. Mindegyik pinczében mindenféle hamisított borokat találtak, melyekből lepecsételt mintákat küldtek a budapesti vegykezéleti állomások. Legnagyobb eredménye volt a pinczekutatásnak Szofer Joachim borkereskedőnél kit a bizottság épen munka közben lepett meg s így alkalma volt látni, hogy miként készül a „tokaji bor.” Ez a borkereskedő pedig megbizottja Grosz Vilmos sátoralja-újhegyi lakos és hegyaljai főregaleherlőnek, aki szállja a hegyaljai községek szemében, mert annak idején minden követ megmozdított, hogy az egész Hegyalja fograsztási adóberletét hatalmába kerítse, holott jól tudta, hogy a fillokszera pusztításai következtében eiszegényedett hegyaljai községek akarják a berletet kirenni. Legújában Szerecsen találtak hamis borokat, ma délen a főispán pedig Tisza-Lucáról kapott feljelentést hamisított borok gyártásáról. A főispán azonnal utasította a járás főszolgabíróját a vizsgálat megindítására.

— A váró-teremben. A keleti-pályaudvaron a II-dik osztályú váró-teremben ma este tízenegy órakor nagy csődületet okozott egy fiatalasszony hirtelen rosszulléte. Hetkovszky Frigyes alezredes neje volt. Szívroghadás érte, a mentők vitték disztér-17. szám alatt levő lakására. Kétszeri maradásához kevés a remény.

— Aki képekben utazik. Megirtak a napokban, hogy egy fiatalember járja sorra a festőket és mindegyiktől kicsal egy-egy képet különböző fogásokkal. Ez a család, abban bízokodva, hogy a művészek rendszerint nem olvasnak újságot, nyugodtan folytatja csalását. Tegnap Boruth Andor festőnek a felső-erdősoron levő lakására állított be és egy ismert festőre hivatkozva, kicsalt tőle egy tanulmányfejet ábrázoló képet. Boruth, aki vendégének kiletéről semmit sem sejtett, csak ma tudta meg, hogy megcsalták, mikor találkozott azzal a festővel, akire a rejtélyes ifjú hivatkozott. Szerencsésére az ő kára nem nagy. A rendőrség kéri

azokat a festőket, akiknél még nem tisztelgett a képekben utazó fiatalember, hogy alkalomadtán adják át a rendőrségnek. A család húsz éves, csupasz arcú és galléros felöltőt hord.

— A Dunába ölte magát. Alig volt 14 éves. Szőke hajára fekete kulap volt tűzve. Ilyen poétikusán kezdte a rendőri sajtóiroda jelentését egy leánykáról, aki ma este hat óra tájban egy csargózárdól a Dunába vetette magát. Ki volt? mi volt? arról még a habok se beszélnék.

— Hagyogó karácsonyfadísz Kertész Tódornál.

Napirand.

Naptár: Péntek, december 16. — Római katolikus: Öszéb ptk. — Protestáns: Albina. — Görög-orosz (december 4.): Borbála. — Zsidó: Tebetti 3. — Nap két: reggel 7 óra 28 perczkor, nyugászk: délután 3 óra 52 perczkor. — Hold két: reggel 9 óra 49 perczkor, nyugászk: este 7 óra 49 perczkor.

A miniszterelnök fogad délután 4—5-ig.
A horvát miniszter fogad délelőtt 8—10-ig.
A főváros pénzügyi és gazdáltsági bizottságának ülése délelőtt 10 órakor a régi városban.

A főváros közevitési bizottságának ülése d. u. 4 órakor az újárósházán.

A Nemzeti Szalon karácsonyi kiállítás (Ferencziak tere 9.) nyitva délelőtt 9 órától este 9 óráig. Belépti díj 20 krajczár.

Az iparművészeti társulat karácsonyi kiállítás nyitva d. e. 9—1-ig és d. u. 5—8-ig. Belépés díjtalan.

Téli tárlat az új műcsarnokban, nyitva délelőtt 9-től délután 4 óráig. Belépti díj 50 krajczár.

A „Hódoló díszfalvonalás”, Eleonut Ferencz óriási körképe Városliget, Andrásy-ut végén, látható reggel 9-től este 1/25 óráig. Belépés díj 50 kr. Gyermekjegye 30 krajczár.

Országos képtár az Akadémiában, nyitva 9 órától délután 1 óráig.

Kereskedelmi muzeum a városligeti iparsarnokban nyitva d. e. 9-től d. u. 2-ig.

A rendőrség jubileuma.

Mint a középkori királyurfiaknak, nekünk, a századvég vásott gyermekeinek is van egy „Frügelknabe”-nk. Ha valami rossz fát teszünk a tűzre, előrántjuk a rendőrséget, elnaspágojuk alaposan, aztán minden rendben van újra. Száz gyilkost, betörőt elfog a rendőrség, de egy százegyediket elszalaszt és megszületik az „ismeretlen tettes” fogalma. Ennek az alakjához hamar fűződik egyik legenda a másik után s egy-két év múlva már mitozsi hős is. Az utcai harcokat, amelyekért ma lelkesedik honfövelünk, holnap rendszerint már öszintén sajnáljuk, de csak egy mód van a szépitésére. A „rendőrség brutalitásáról” mördünk rétenítő mesét.

A rendőrök sokoldalú, áldásos működéséről csak a sprotok közt olvashatunk. Buzgóságukat, körültekintő figyelmüket nem méltányolja eléggé senki sem. Csak olyan ünnepi alkalmakkor, amilyen a mai jubileum volt, hallhatjuk az elismerés szavát. Igaz ugyan, hogy a Prügelnabek sem mindig jók, szelid, szófogadó fiúcskák, és akárhány verést alaposan megérdemelnék. Ami aligha vizsgálja őket a többiört.

A budapesti rendőrség ma ünnepele huszonöt éves évfordulóját annak, hogy állami kezelésbe került Rudnay Béla főkapitány erre az alkalomra megfestette a királynak és az államrendőrség eddigi főkapitányainak, Thaisz Eleknek, Török Jánosnak és Sélley Sándornak arcképet. A tervezett díszes ünnepségek az országos gyász miatt elmaradtak ugyan, a jubileum azonban így is igen jól sikerült.

Reggel kilencz órakor gyülekeztek Rudnay főkapitány elfogadó termében a díszruhás rendőrök, akiknek nevében Pekáry József főkapitány helyettes mondott üdvözlő beszédet. Huszonöt év küzdelmeiről és eredményéről emlékezett meg s a tisztviselői kar ragaszkodásáért a főkapitány alyai támogatását kérte. Leikesült éjjezés követte szavát. Aztán a főkapitány szólott:

Igen tisztelt Uraim!

Örvendek, hogy a rendőrség államosításának huszonöt éves évfordulója alkalmából előttem megjelentek s midőn ezért köszönetemet fejezem ki, egyúttal szívesen üdvözlöm önöket s továbbra is biztoníthatom önöket változatlan vönzalmamról. Fölötte nehéz a pálya, amelyen működünk, de különösen nehézek a viszonyok és körülmények is, amelyek között működünk, mind ezt elismerem, el

kell ismerem. Ehhez járul, hogy a mai társadalom minden rétegében világszerte bizonyos elégtelenség tapasztalható a tényleges viszonyokkal szemben és kevés ember van, ki sorsával meg van elégedve. Pedig ez célra nem vezet. Há mindig csak a sötét árnyakat nézünk és keressük, természetesen, hogy csak elégedetlenséget és keserőséget idéz elő. Hagyjuk az árnyoldalakat, keressük inkább a fényoldalakat, mert biztosan vannak olyanok is. A rendőrség földadata és célja felé irányuló törekvései között vannak fényoldalak, mert hiszen maga az a földadat, hogy a társadalomtól és embertársainktól a rosszát távolítsuk, attól megóvjuk a rendét és a békéséget fontartsuk s biztossítsuk. Mondom, már magában ez a feladat is annyi szép, nemes, emberhez, férfihoz illő és méltóságelteljes momentumokat foglal magában e hivatalánál. Önök között is, tudom, sokan vannak, akik ezeket a fényoldalakat tekintik és tartják szem előtt, azokat fölismerik és szívesen nélkülöznek ha kell és küzdenek hivatásuk tudatában. Azok, akik erre a pályára hivatást éreznek magukban s ilyen sokan vannak, bizonyára igazat adnak nekem ebben a dologban és a szép és nemes hivatás iránti odaadásukkal igyekezni fognak társaikkal is fölismertetni ezeket a fényoldalakat. Mag vagyok győződve, hogy akkor készen lesznek azok is nélkülözések árán is küzdeni földadatuk teljesítésében s ezekből merítenek erőt, odaadást és lelkesedést s további küzdelemhez, amely nélkül valóban százzorta nehezebb a pálya. Nehezebb, mintha fölismerjük a szép célokat s inkább is nemes és férfihoz illő, ha nehéz küzdelemmel érjük el a szép célokat, mintha könnyen elérnők azokat.

Majd az egyetértést és öszzetartást ajánlván a tisztikar figyelmébe, tisztelettel emlékezett meg az elődokról, akik az elmúlt huszonöt év alatt az ő küzdelmes munkájukkal előmozdították a mai eredményeket, akik lerakták az alapot. Fölemlítette azután még a főkapitányt, hogy ép az elődök iránti tiszteletből készítette el az eddigi főkapitányok arcképet, de elkészítette még a mai napon annak az arcképmását is, aki minden magyar embernek a szíve mélyébe van vésvé, ő felségéet, apostoli királyunk arcképet. (Hosszas éjjezés.) Az övét, akit igaz szeretettel, lelkesedéssel és mély tisztelettel veszünk körül, akinek fenkült személyét is, ha szükség volna arra, védelmezzük és óalmazzuk teljes erőnkkel, tudásunkkal, odaadásunkkal és ha csak életünk árán is. Isten éltesse királyunkat; az Isten áldja őt. Végül még egyszer megköszönve a tisztelgést, az Isten áldását kérte a rendőrség működésére. (Éjjezés.)

A rendőrfelügyelők kara tisztelgett azután teljes díszben Bornemissza Boldizsár rendőrfőparancsnok vezetésével. Az üdvözlő beszéd során a főparancsnok átadta a felügyelők fénykép-csoportozatát.

Ezzel a jubileum véget ért.

A Beniczkyek.

Nászra gyűltek tegnap Pestvármegye ódon székházában, amely annyi történelmi momentumnak volt színhelye. Az alispán, Beniczky Lajos, adta férjhez a leányát, Ilonát, a válegény pedig Lehotzky Antal volt, a parlament egyik fiatal, tehetséges tagja. A beniczky, micinyei és pribóczyi Beniczky család ősrégi nemzetsége Turóc vármegyének, és birtokait, 1235-ben, az utód nélkül elhalt Radó nádor után kapta donációjába.

A beniczky előnevét legelőször Beniczky Márton használta, aki hadi érdemei elismerésül Zeigmond királytól 1413-ban kapta Beniczky falut.

A család ismertebb tagjai Beniczky Péter, a költő, aki a XV. században nagy feltűnést keltett „Magyar ritmusok” című munkájával.

Ugyancsak kitűnt lángeszze által Beniczky Gáspár, II. Rákóczy Ferencz titkára, akit a fejedelem a legkényesebb diplomáciai küldetésekre használt fel s aki a kuruczhadjáratokról irt hecoses naplót vezetett, melyet a „Rákóczy-tár”-ban Thaly Kálmán bocsátott közre.

A család egyik ága később Nógrádmegyébe származott, és ebből, az ugynevezett protestáns ágból ered Beniczky Lajos, Pestmegye alispánja.

Nagystija Beniczky Pál, nagyanyja ózdi Sturmann Karolina volt, egyike a század elején élt legnagyobb műveltségű asszonyoknak, aki korán özvegységre jutva, minden idejét gyermekei nevelésére fordította.

Egyik fia, Adolf, különösen szép fiú volt, rendkívül elegáns megjelenésű, úgy, hogy egyik pesti gavalléron sem állt jobban a derékban kar-

csu, alul töleszalaku Gehrock, amit a harminczas évek dandýjei viseltek.

Ó bizony nem igen szívesen űt Mahorán, Zsélyben, meg Sztráczinban, félkrajczárba játszván Czapary-czikket a nemes atyafisággal, hanem ott forgott Pesten, Wenckheim Bélával, Teleki Lászlóval, meg a többi híres gavallérral barátkozva, és járta a főrangú szalonok estélyeit reg báljait.

Sturmann Márton, a szigeru Grosspapa, írta is néha Budára a fulmináns leveleket, hol Lotti leányának, hol magának Adolf urfinak, amelyekben mindig ott állt, hogy a fia rangján felül költekezik és hogy huzza egy kicsit összéb a bagariát, mert különben túlló a célón, amelyet az okos ember csak úgy ér el, ha lassan halad.

Eile mit Weile! Szólt Sturmann consiliárius ur intése, természetesen német nyelven, ahogy diskurálgattak a felvidéki régi jó táblabírák.

Adolf ur aztán, hogy a kecske is jóllakjék, a káposzta is megmaradjon, külső eleganciájának teljes épségben tartásával, paprikás szalonmára redukálta a vacsora fogalmát és olyan jéghideg szobában aludt decemberben, hogy mikor egyszer a consiliárius ur tógyörki kastélyából felulazva, váratlanul lepte meg kedves unokáját, azzal hitte, egyenesen a Spitzbergákra jutott.

A derék ur erre úgy megjubászkodott, hogy rögtön megkészszerzte a havi pénzt, csak azt kötötte Adolf urfi lelkére, hogy de most aztán csináljon valami parthiet és vagyonilag is emelje föl a családját.

Történt azonban, hogy a personalis bálján egy csodálatosan szép, biharmegyei leánnyal ismerkedett meg Beniczky Adolf, akit látni és szeretni egy pillanat volt a Werther szenvedésem nagyra nőtt ifjunak.

Vagy ő, vagy a halál!

Igen ám, de amint Sturmann consiliárius urnak nagyratörő céljai voltak Adolfal, épen így gondolkozott a szép lány családja is.

Grófról, hercegről, milliomesról ábrándoztak, és máltán, hiszen a szép leányt még a Reichstadi herceg is kitüntette egyik pozsonyi farsangon.

A fiatalok jól értették egymást, de véto mondott a szigorú nagypapa és a leány apja is.

Ez még jobban prűskölt, ha ez lehetséges volt, és kurtán-furcsán kijelentette, hogy:

— Nem, soha, az én lányom nem lesz tónak a felesége.

Lévén az alföldi tősgyökeres ember előtt mindenki tót, aki felföldi, és még hozzá Luther Mártonnak a követője.

A szerelmes pár olyanformán volt tehát mint a Heine receptje után sóhajtozó palma meg a fenyő — csak a távolban gondoltak egymásra és epekedtek egymás után, mikor vége lett a pesti farsanguak.

Hogy valami szórakozása legyen Adolf urinak, augusztusi vásárra elküldte a nagypapa Debreczenbe, választana ki ott egypár jó lovat magának. Talán kedve szottyan, és majd el lehet menni az új csikókön lánynezőbe a megyebeli urakhoz is. Akad még Prónay, Szentiványi, Cserniczky meg Veress lány a környéken!

El is ment a fiatal Beniczky, és megérkezve Debreczenbe, busan vacsorálgatott a „Fehér Ló”-ban.

Egyik szomszéd asztalnál duhaj, pitykés spenczlis nyiri meg érmelléki gavallérok mulatiak, és huzta Boka hurszakadásig, hogy:

Vékony deszkakerítés —

Jaj be karsu teremlés . . .

Ugy nóta közben beszélgettek is az urak, és Adolf urfi fület egyszerre csak ideáljának a neve ütötte meg.

— Az ám — sóhajtott nagyot az egyik érmelléki urfi, a nyalka Dráveczky Gyula — meghalt már az utolsó magyar ember is. Tegnapelőtt ümettük el K—on B. Ferencz urambátyámat. Az említett nemes ur épen az ideál atyja volt, nagy allanzóje leánya választásának.

Adolf urfi még negyven esztendő múlva sem tudta soha elmondani az unokáinak, hogy és miképen került ő ki akkor a „Fehér Ló”-ból és

hogy négy csillagos pejlóvan, vagy a szerelem szárnyain repülve ért-e el másnap K—ra, ahol bizony, nagy és igazi gyásza mellett is kimondhatatlanul megörült neki az aranyos leányzó.

— Notabene, barátom — végezte rendszeren a barátomnak nevezett unoka gyűrűs hajába markolva — rövid proccesszust csináltam és egy hónap múlva már a tógyörgyi kastélyban rezidiált az új asszony.

Sturmann Márton rendkívül megszerette a gyönyörű szép asszonyt, a kis Lottika pedig, Adolf ur egyetlen kis leánya, végképen kibékítette unokája házasságával.

Adolf mindig a gavallér ur maradt, a firtli, ahogy a nagy urakkal pajtáskodó gentryt hajdanában nevezték, és épen ellentéte volt testvérének Mártonnak.

Marci bácsi, így hívta fél Magyarországon néhai való áldott emlékezetű Beniczky Márton, igazi typusa volt a falusi nemesnek.

Izig, vérig magyar, jó hazafi, jó barát és gyöngéden szerető rokon.

Talán nem volt a napnak szaka, mikor a lázi-kuriáján nem fogadta volna területt asztal a vendéget.

Aki csak közeledett hozzá, jót tett azzal Beniczky Márton, és önzetlensége, a naivitásig menő becsületessége nem ismert határt.

Egy ízben egyik sógorasszonya pánaszkodott neki, hogy valami régi zálogos pörből várt pénzt, de nem kapta meg, és lenne némelyes fizetni valója.

Épen medardusi vásárkor volt, a gyapjú jól fizetett, tele volt a Marci bácsi bugyelárisa öreg bankóval. Nem is szolt egy szót se, csak kitétt vagy öt darab százasat a mahagoni asztalra.

— Ha ez a csekélység segít rajtad, boldog vagyok, ha szolgálatodra lehátek!

A sógorasszony hálálkodott, aztán fogta a tollat és régi jó mód szerint obligációt akart adni.

Marci bácsi szelíden túlta el a tollat tartó kezét és szokott stentori hangján el kezdett kiabálni:

— Ugyan már no, mire való lenne ez, úgy is megfizeted, ha tudod, ha pedig nem, nem vagyok én prokátor, hogy pereljelek . . .

A magyar viselőthez nagyon ragaszkodott. A kiégzés előtt, 1865 táján történt, mikor arról volt szó, hogy a magyarok bemenjenek a Reichsrath-ba, hogy dolga akadt Bécsben Marci bácsinak.

Az „Erzherzog Karl”-ba szállt meg, mert ha egyszerű volt is otthon, urat tudott mutatni, ahol kellett.

Valé volt egyik unokahúgának a férje, aki rendkívül szerette a jó tréfákat.

Mikor megérkeztek, el kezdte kapacitálni.

— De Marci lelkem, itt csak felhuzod a pantallót, én ugyan nem megyek veled ki ezekben a magas, bagaria-csizmákban.

Sok rábeszélés után engedett csak Marci bácsi.

Másnap reggel ott volt Beniczky Márton agya előtt a vadonatúj, remek szalonruha, finom gombos cipellő, fényesre vasalt köcsökalap; kívánni se lehetett elegánsabb holmit.

Nagy sóhajtova szedte magára a német limlomot, fejére is tette a czilindert, de egy világot se nézett volna bele a tükörbe, sőt még akkor is elfordult attól, mikor divatosra nyirta stucczolta a borbély.

Végre kilépett a szálló puha, neszfogó szőnyeggel borított folyosójára, Unokahúgának a férje egyre biztatta, hogy milyen jól fest, de ő rá sem hallgatott, csak ment előre.

Egyszerre csak egy fordulónál se lát, se hall, kitarja karjait s elrikkantva magát:

— Szervusz, Muki!

Nekiment egy óriási tükörnek, amelyben saját németre vedlett formáját nem ismerve föl, azt hitte gróf Zichy János, régi iskolatársa és pajtása áll vele szemben.

Az áldott jó Marci bácsi nagyon röstelkedett ezen az eseten és rajtegette is a casust, amely szük családi körben mégis kolportálódott és sokáig tréfálkoztak még Beniczky Mártonnal a rokonok, rá-rakószontva, hogy:

— Szervusz, Muki!

Most, hogy ebben a régi, tősgyökeres családban nászi vigasságra gyülekezett össze a szerető rokon kör, nem volt talán érdektelen elmondani egyet-mást jeles elődökről — derék utódoknak.

d'Artagnan.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* Operaház. Fumagalli Leó ma este Jagót játszotta az „Otello”-ban. Azok az apró mécsesek is, amelyek Fumagalli hangjában régen pislogtak, azóta teljesen kialudtak. Ma ez a hang már minden részében fénytelen és üres: egy nagy sötétség, egy félelmetes örvény az egész. A nemrég elhunyt festőről, Puvis de Chavannes-ról, olvasok a „Figaro”-ma érkezett számában egy cikket és olvasom benne a művésznek egy poétikus mondatát, amely így szól: „Vannak dolgok, amelyek szebbek a szép dolgoknál: a szép dolgok romjai!” Finom ötlet, amely az énekbangra nem vonatkozhatik. Ámde a Fumagalli baritonjában még egy leáldozó fény sugar sines, ez a hang egy született omladék, tehát egészen más, mint amiért Puvis de Chavannes lelkesedett. A vendégünk játéka pedig merő színfalhasogatás. Arczczal, kézzel és lábbal obstruál, de ebben nincs szónoki erő. A nézőtérben is ugyanazt találtuk, amit Fumagallinál. Sok hozágot. m. g.

* Magyar művész külföldön. Szántó Tivadár zongoraművész, aki a budapesti zeneakadémián végezte tanulmányait, most Berlinben önálló hangversenyt rendezett. Erről a hangversenyről a következőket írják Berlinből: „Az itteni zenei körökben nagy feltűnést keltett egy fiatal zongoraművész, Szántó Tivadar, aki Rubinsteinnak rokona. A nagy tehetségű művész Sonnenthal közbenjárására kezdte meg tanulmányait, amelyeket később Husoninál folytatott. Szántónak a legelőkelőbb szakemberek fényes Carriéret jósolnak.”

* Művészek Wlassics miniszternél. A nagybányai festők ma küldöttségileg tisztelegtek Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszternél, hogy meghívják kiállításuk megnyitására. A kihallgatás alkalmával a miniszter megígérte, hogy szombat délután fél öt órakor megnyitja a kiállítást.

* Nemzeti Szalon. A Nemzeti Szalon téli tárlatát ma beintatták a sajtó képviselőinek. Az egyletnek azért az előzékenységet, amelyet a kritika iránt tanusit, köszönettel tartozunk, de a művészetünk az, hogy a Nemzeti Szalonban kiállított művek nyilvános elbírálás alá nem jöhetnek. Ez a tárlat se nem Salon des refusés, se nem szecsesszió, némiféle iskolát, vagy modort nem képvisel, egyetlen sajátosságát az képezi, hogy az ott összegyűjtött vásznak olcsók. A képek olcsósága nem szolgálhat magasabb ideális egységül, amely kilenczven kepet egy tárlattal összeforraszt. Ellenben jelesül pótolhatja e kiállítás a művészek kiakartait (mert művészeink nincsenek) és a közönség jól teszi, ha ellátogat oda, esetleg talál a képék közt valami kedvére való.

* A Mészáros-féle pályázat. A Nemzeti Színház kétrétegbeli színű-pályázatának eredményét e hónap végén hirdetik ki. A történeti drámákat már mind elolvasták a bírálók, de külön nem döntenek felettük. A társadalmi színművek nagy többségéből (64 a pályaművek száma) eddig a „Bűns szerelem”, „Lélekvásár”, „a Thurányi-kuria”, „Margit” és „Jóbb Eszter” címűek válnak ki. A bírálók ezek valamelyikének fogják odaítélni a jutalmat.

* Régi képek vásárlása. Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter felszólította a magyar művészeket, hogy régiebb műveik közül azokat, amelyek a kormányvásárlások keretében szóbajöhetnek, küldjék be a műcsarnokba, ahol ő a műveket meg fogja nézni és esetleg meg is fogja vásárolni. A miniszter ezáltal egyes művészeket kedvező anyagi helyzetbe akar juttatni, hogy így nyugodtan dolgozhassanak az 1900. évi párisi világkiállításra. Eddig tizenkét művész tizenhat művet küldött be, amelyek holnaptól kezdve a műcsarnok XII-ik termében lesznek láthatók.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

Marcellus. Csak a múlt hetekben jelent meg Papp Dániel „Rátöltők” című műve, amely a közönség körében és a kritikában oly nagy feltűnést keltett. Most a Singer és Wolfner-creg bocsátja közre Papp Dániel tizenkilencz elbeszélését. A könyv címe „Marcellus” és erre a címre e kötet első novellájáról van keresztelve. Ára 1 forint 60 krajczár. A könyvpiacon e nagyrészt újdonsgára még visszatérnek. A könyvből mutatványt is közlünk a mai tárczarovatunkban.

Gyarlóságok. Kenedi Gézának Quintus név alatt elszórtan megjelent cikkeit most könyvben kaptuk meg, „Gyarlóságok” cím alatt. A kor gyarlóságait keresi, azaz hogy nem is nagyon keresi, megtalálja a hova csak néz. A könyv két részre oszlik: személyek és dolgok alcímekkel és érdeme szerint ostromoz gyarlóságokat személyeken és dolgokon egyaránt. Olyan könyv tehát a Kenedi, amit az ember kevesebb élvezettel, de több haszonnal olvas. Majdnem mindenki megtalálja magát benne, akiben van gyarlóság, s mivel a gyarlóság több, mint az ember, nem is érdem az se, ha valaki kimaradt a könyvből. Az élvezetes, elmés és mindenütt sok filozófiával megírt könyv Légrady testvérek kiadásában jelent meg, s az ára egy forint. A könyvnek is van egy gyarlósága: nagyon rossz papírra van nyomtatva.

FŐVÁROS.

(Magyar Ipar.) A főváros közkórházában a jövő évtől számítandó három esztendő alatt szükségűs ágy- és ruhaneműekre most hirdettek árlejtsét. Az ajánlatokat márczius hatodikáig lehet beadni. A szállításra csak magyar iparosok és magyar kereskedők pályázhatnak.

(A harczias mészárosok.) Egy idő óta a fővárosi mészárosok egy részének körében igen harczias a hangulat. Összevesztik a bőrkereskedőkkel és tisztá hazafisághól bécsi kollegáikkal lépték szövetségésre. Majd próbavágatást kértek a várostól és amikor rákerült a sor, oly sokfélet kívántak megtudni a próbavágásból, hogy akár mindjárt anatómiai laboratóriummal változtathatták volna át a közbiztonságot. Most az iparhatósági biztosoknak izentek háborút. Reichl mészáros, a budapesti mészárosok seniora, elbocsátotta egyik segédjét, mert ez tanúnak volt megidézve valami törvényszéki tárgyalásra és nem ment be a mészárszékebe a kellő időben. A kétheti felmondás idejére járó bért természetesen Reichl ur nem adta ki a segédnek. A panaszos az iparhatósághoz fordult s dr. Horváth János iparhatósági biztos a segéd javára döntött, kimondván, hogy Reichlnak nem volt joga visszatartani a segéd kétheti bérét, mert a törvény értelmében azt csak akkor szabad, ha a segéd legalább egy napig elmarad. Erre a budapesti mészárosok rendkívüli közgyűlést hívtak egybe, hogy elmozdítsák az iparhatósági biztos állásától. Ott aztán ötvenkilenczen azt határozták, hogy a belvárosi előjárásról dr. Horváth elmozdítását kérik. Pesti Ferenc előjáró, ahová az érdekelt biztos az ügyet felterjesztette, kimondotta, hogy a rendkívüli közgyűlés összehívásához a mészárosoknak joguk sem volt, továbbá ötvenkilencz tag nem határozhat négyszáz mészáros-ipartestületi tag nélkül és végül rendkívüli közgyűlést csakis a kirendelt iparhatósági biztos hívhat össze. A testület tehát nem hozhat ítéletet felettes hatósága, az iparhatósági biztos ellen.

(Erzsébet fát.) A tanács a Szent Lukács-füldő előtt és Kőbányán a Bányá-téren, Erzsébet királyné emlékeztetése, fákát ültetett. Ma délelőtt határozta ezt el.

(Rossz kövezet.) Hofbauer Jakab és Lehner Sándor ismert nagyvállalkozók a budai három kerületbe és a Lipótvárosba követ szállítottak. Kiváló kedvezményeket sikerült a fővárosnál kieszközölniök, mert a szállított követ olyan jó árt kaptak, hogy még a közgyűlés is sokalta. Pedig itt csak a haliatlan pazarlást szokás észrevenni. A szerződésben dömési kő volt kikötve, és a két vállalkozó a szállítás alkalmával azt is jelentette, hogy dömési követ szállított. Ha a szakértő mér-

nök elhiszi — gondolták, akkor rendben van, ha pedig nem hiszi, majd rendbehozzák a dolgot. A számítással azonban — nem épen véletlenül — nagyon felsült Hofbauer Jakab és Lehner Sándor. Mert a szakértővel egyáltalán nem sikerült elhitetni, hogy a szállítmány az, amit a szerződésben kikötöttek. Ellenkezőleg az időközben különféle fórumok előtt teljesen be is bizonyosodott, hogy a szállított kő sokkal rosszabb és olcsóbb minőségű, mint amint a vállalkozók szállítani kötelesek lettek volna. A tanács szinte érthetetlen jóindulattal vette a dolgot tudomásul s egyszerűen csak a szerződés felbontásával sújtja a két vállalkozót.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Sajtópör. A budapesti büntető törvényszék mint esküdt-sajtóbírószak ma délután három órakor Zsitray Leo törvényszéki elnök vezetése alatt sajtópört tárgyalta. A királyi ügyészség osztály elleni izgatással vádolta Balla Jenő budapesti és Somogyi János kecskeméti hírlapírókat. A vádlevél szerint a Somogyi János szerkesztésében Budapesten megjelent „Magyar Föld” című politikai hírlap 1898. április 4-iki számában „Mit akarunk?” címmel cikk jelent meg, amelynek több passzusában az ügyészség osztály elleni izgatást látott. A cikket Balla Jenő írta, Somogyi János szerkesztő pedig több helyen belepótolt. Így mindkettőt vád alá helyezte a törvényszék. A mai tárgyaláson a vádat dr. Námesy János királyi ügyész képviselte. Ballát dr. Hoffmann Arthur, Somogyit Szentkirályi Othmár ügyvédek védtek. Szavazóbírák Cseke és Madarassy bírók voltak. Az esküdszék így alakult meg: Réthy Pál, Szekulesz Ede, Kolmann Károly, Illés Antal, Eckert László, Györgyi Kálmán, Henslmann Károly, dr. Göcz József, Forster Géza, Kral László, Poor Vilmos, Gonda Béla; pótesküdtök: dr. Wovrics István, Emich Gusztáv. A bizonyítási eljárás folyamán Somogyi János elmondta, hogy a cikket Ballától kapta és azon néhány javítást eszközölt. A lap kauczió nélkül jelent meg Budapesten, de Kecskeméten nyomták. Balla Jenő elmondta, hogy a cikket ő írta a lap programjával. A bizonyítási tárgyalás befejezése után a perbeszédök következtek.

Ez alkalmával izgatott jelenet játszódott le. Dr. Hoffmann Arthur védőügyvéd ugyanis védőbeszédében ilyen kifejezést használt:

„... épen ez a vád alkalmas arra, hogy gyűlöletet keltsen az ügyészség ellen...”

Az ügyész idegesen pattant fel, a hallgatóság és az esküdtök közt pedig izgatott mozgás keletkezett. Az elnök csöngtetett és félbeszakította a beszédet:

— Magyarozza ki szavait, ügyvéd ur!

A védő eleget tett a felszólításnak, de erős beszéde alatt folyton tartott a nyugtalanság. Szentkirályi Tóth Márton védő beszéde és az ügyész replikája után az esküdszék visszavonult, hogy meghozza verdiktjét.

Egy óráig tartó tanácskozás után kihirdették a verdiktet, amely egyhangulag felmentő volt.

Ennek alapján a törvényszék mindkét vádlottat felmentette és a kincstárt a felmerült költségekben elmarasztalta.

— Zogrász ügyvéd. A királyi ügyészség, valamint a budapesti ügyvédi kamara ügyésze Szabó Lajos gyakorlatától felfüggesztett ügyvédet zugírasszattal vádolta. Szabó ugyanis — akit annak idején Duna-Szerdahelyen képviselőnek választottak meg, de választását megsemmisítették — noha az ügyvédi kamara felfüggesztette az ügyvédi gyakorlatától, háza kapujára „Szabó Lajos ügyvéd” felírással táblát tett ki és több fél nevében beadványokat készített. Ezeket a doktori és az ügyvédi címet használta. Baumann királyi járásbíró előtt a mai tárgyaláson Szabó azzal védekezett, hogy a kamara felfüggesztő végzése ellen a kuriánál felebbezést nyújtott be és csak amíg a felebbezés nem volt elintézve, folytatott gyakorlatot. Chudovszky Géza királyi ügyész és dr. Pollák Illés kamarai ügyész vádbeszéde után

a bíróság Szabó Lajost a zugírasszat vétsége és hatóság elleni kihágás (az ügyvédi tábla használata) miatt 30 és 20 forint pénzbüntetésre ítélte. A vádlott felebbezett.

— A mentelmi jog felfüggesztése. A kuria V-ik büntetőtanácsa ma tárgyalta gróf Forgách Antal országgyűlési képviselő párbajügyeit. Ezelőtt két évvel vitta ezen párbajait a gróf egy választási hírlappolemiából kifolyólag. Báró Jeszenszky Sándor, Farkas Ferenc és Zubovich Feodor huszárkapitány voltak az ellenfelei. Összbüntetésképen tizenhatszáz napra államfogházra ítélte a törvényszék a gróft és ezt az ítéletet a tábla is helybenhagyta. A kuria, miután időközben a gróft országgyűlési képviselőnek választották meg, visszaküldötte az aktacsomót a balassa-gyarmati törvényszéknek, mely gróf Forgách Antal mentelmi jogának felfüggesztését fogja kérni a parlamenttől.

— A szép asszony kocsisa. Sok irigye támadt egyszerre Erdmann Jánosnak, a gazdag lugosi földbirtokosnak, mikor megházasodott. A környék legszebb leányát vette el feleségül, aki után homlott a fél vármegye fiatalága. Annál nagyobb feltűnést okozott az az esemény, mely rövid hónapokkal az esküvő után történt. Egy reggel összeszevezott koponyával, holtan találták Erdmannt saját háza udvarán. A vizsgálat, melyet megindítottak ebben az ügyben, szenzációs részleteket hozott napvilágra. Kinyomozták a csendőrök, hogy a földbirtokost a kocsisa gyilkolta meg és Erdmannó bujtotta fel erre a tetre.

Nem is tagadta az alig tizenhatszáz éves fiatal asszony a dolgot. Bevallotta, hogy ezer forintot ígért a kocsisnak, Bach Józsefnek, ha elteszi láb alól a férjét, aki brutálisan bánt vele. Ütötte, verte és megfertőztette durva módon házasságukat. Valtott a kocsis is, csak azt tagadta, hogy az ígért ezer forintért követte volna el tettét. A számalom vezette. Sajnálta az asszonyt, aki valóságos gölgothát járt végig durva férje mellett.

Mindenütt részvétellel beszéltek a fiatal, szép asszony dolgaról. A számalom vezethette a lugosi törvényszéket is, mikor két évi fegyházra ítélte őt. Bach József, a kocsis, harmadfél évi fegyházbüntetést kapott. A királyi tábla is helybenhagyta ezt az ítéletet. Ma tárgyalta a kuria III. tanácsa Sélley Sándor elnöklése alatt a szép asszony bűnpörét. Megváltoztatva az alsóbb bíróságok ítéletét és gyilkosságnak minősítette a bűntényt, szemben a törvényszék ítéletével, mely szándékos emberölésnek mondta. Ehhez képest a büntetést föl is emelte. Hat évi fegyházbüntetéssel sújtotta a fiatal asszonyt mint felbujtót, tizenöt évi fegyházzal a gyilkos kocsis.

— Budakeszi csendélet. A budakeszi svábok, amint az ott nyaraló közönség minden évben sajnosan meggyőződhetik, nagyon összeférhetetlen természetű emberek. Aki nem közéjük való, azt üldözik, boszantják, ahogyan és amikor csak módjuk van rá. Ez év január 29-én három sváb legény, Albecker Vendel, a bátyja, István és Elszasser János hazafelé tartottak az erdőn keresztül. Ámde nekik a rendes út nem volt elég jó; nekik a tiloson kellett keresztülvágniok, ahol még friss ültetvények, zsenge hajtások vannak. Amint fűtörészve haladtak Budakesz felé, szemközt velük hirtelen felbukkant az erdőőr tollas kalapban, zöldhajtókás kabátban s fegyverrel a kezében.

Az erdőőr rájuk kiáltott:

— Megálljatok!

Erre a legények megijedtek és futásnak eredtek. Ebben a pillanatban egy lövés dördült el s Albecker Vendel égő fájdalomt érzett a bokájában. Nagyon kiáltott, megfordult, s még látta, amint az erdőőr hóna alá vette a fegyverét s eltávozott. Albeckert a sebe öt hétig tette munkaképtelenné. A vizsgálat megindult s ennek során a három sváb legény Rác Károly fővárosi erdőőrt jelölte meg, mint aki megcsiple öket és rájuk süttötte a fegyverét. A pestvidéki törvényszék, Seyfried Ferenc elnöklésével, ma vont a felelősségre szándékos emberölés kísérlete miatt az erdőőrt, aki a leghatározottabban tagadja a tettséget. A svábok ellenben égre-földre esküdnöznek, hogy Rác Károly

lött rájuk és senki más. A törvényszék különben a tárgyalást, a védő és az ügyész kérelmére, elnapolta a vizsgálat kiterjesztése végett. Szükségessé vált ugyanis néhány új tanunak kihallgatása és helyezni szemle tartása.

— A műbarát úgynök. Beck Henrik úgynök nagy kedvelője volt a régiségeknek, műtárgyaknak és festményeknek. Valóságos szenvedéllyel halmozta ezeket a tárgyakat üzletében és nagy szomorúsággal látta, ha valaki mégis elvitt valamit kínosai közül. Különösen, ha ez a valaki a műtárgynak valódi jogos tulajdonosa volt. Mert Beck csak bizományba kapta a műtárgyakat. Így adott át neki Szentés Imre egy régi hollandus festményt azzal, hogy száz forintért adja el. Sok idő múlt el, de Szentés sem pénzt, sem festményt nem látott többé. Sikasztás miatt tett hát följelentést Beck ellen, akif dr. Weisz Ödön ügyvéd megrújító szenvedélyével védelmezett. Ezt az enyhítő körülményt tekintve vette a törvényszék is és a vádlottat csupán tíz forint pénzbüntetésre ítélte.

SPORT.

† Főúri vadászat. Eszterházy Mihály grófnak tallói uradalmában tegnap igen sikerült hajtóvadászat volt, melyen kerekaszámban ezeröttszáz nyulat és száz foglyot lőttek agyon. A vadászatot Frigyes főherceg is részt vett kíséretével együtt, s igen meg volt elégedve vadászszerecséjével.

† Tellvérek pusztulása. Az osztrák jockeyklub hivatalos lapjának értesítése szerint három jobbnevű tenyészlő pusztult el a minap. Az egyik: Resolution, Resolute-nak, az első Szent István-díj győztesének anyja, aztán Altona, Aba és Adonis anyja, végül Livingstone, mely apaménnek Levente szerzett jó nevet.

† Tornaegyletek szövetsége. A magyarországi tornaegyletek szövetsége a hónap 18-án rendkívüli közgyűlést tart. A gyűlés tárgyai lesznek: a szövetség alap- és versenyszabályainak revíziója, továbbá annak eldöntése, vajjon a szövetség átalakuljon-e torna- és atletikai szövetté avégből, hogy hazánk összes testgyakorló egyleteit egyesítse. Az e hónap 13-án tartott igazgatósági ülés hangulatából az következtethető, hogy az átalakulás meg fog történni.

† Korcsolyázók nemzetközi versenye. A budapesti korcsolyázó-egylet február 2-án a városligeti jégpályán nemzetközi amateur-korcsolyázó-versenyt rendez, melynek programja a következő: I. Gyorsfutás. Távolság 5000 méter. II. Juniorok versenye. Távolság 1000 méter. III. Gyorsfutás. Távolság 5000 méter. IV. Gyorsfutás. Távolság 1500 méter. E futam csak olyanok számára van nyitva, akik az I. és III. futamra nem neveztek. E versenyekre a nemzetközi versenyszabályok mérvadók. Nevezési zárlat napja: január 31-ike.

EGYESÜLETEK.

•• Mérgek a mindennapi életben. Az országos közegészségügyi egyesület tegnap ülésén dr. Vámosy Zoltán folytatta előadását a mérgekről a lakásban és a mindennapi életben. Ezuttal a konyhaedények vizsgálatáról szólott s bemutatta, hogyan lehet az olmot és az ételekbe került rezt fölsimerni. Tárgyalta azután a háztartásban előforduló erős mérgezéseket: a foszfort, a lugokat és az eczetsavat. Majd a fűszerekről szólva, képekben és valóságban bemutatta a bürök, a gyilkos csomorika és a kikircis hasonlatosságát kertjű növényeinkhez. A keserű mandulákra megjegyezte, hogy negyvenhatvan darab megölhet egy férfit, négy-hat darab pedig egy gyermeket kéksav tartalma miatt. A barackmagokban is van kéksav s gyermekeinknek mégis megengedjük fogyasztásukat. Ezután megemlékezve a Havre és Hyères-ben előfordult négyszáz mérgezési esetről, amiket fuxin-os bor okozott, ügyesen bemutatta, hogyan lehet ezt az ártalmas festéket a borban fölsimerni. Majd denaturált szeszt mutatott ki palinkában. A kenyérről fölemlíti a konkolj- és anyarozs-mérgeket. Aztán jól szemléltethető képekben: ebéd és

mérges gombákat mutatott be s hangsúlyozta, hogy a legtöbb mérgezés nem eredetileg mérges gombáktól, hanem rohadás folytán mérgezökké vált gombáktól származik. Előadásának legfontosabb és legérdekesebb része a kolbász-, hus-, hal- és sajt-mérgezés volt, amelyek elrettentő statisztikáikkal méltán gondolkozóba ejthetik az embert. Ezenkívül ezrekre megy az esetek száma és a halálozások harmincz-egyetven percentszázját teszi ki. A közönség nagy tetszéssel fogadta az érdekes előadást s az előadót élénken megéljenzte.

•• Az egyetemi kör elnöke. Szemeyei Kornél helyébe, aki az egyetemi körben viselt elnöki tiszteről egészségi okokból lemondott, a mai bizottsági ülésen egyhangúlag Ludwig Rezsőt, a kör eddigi alelnökét választották meg elnöknek. Alelnök legifjabb Ábrányi Kornél lett.

•• A szegény gyermekekért. Vasárnap, december 18-án és csütörtökön, 22-én ezerháromszázötzöt gyermeket fognak fölruházni két jótékonyági intézetben. Vasárnap a Fővárosi Szegénygyermekért-Egyletben adnak háromszázötzöt gyermeknek téli ruhát. Az ünnepélyt dr. Grósz Sándor elnök fogja nagy beszéddel megnyitni, azután alkalmi beszéd lesz, amit talán a titkár tart; mintha semmimem történt volna. A VII. kerületi nőegyletben, amelynek nincs olyan önzetlen vezetősége, mint a Szegénygyermekért-Egyletnek, ezer gyermeket látnak el szerdán meleg gunyával. A gyermekek fölvonulása és a gyermekek étkezésének megtekintése, ami az előbbi egylet ünnepélyének egy-egy programpontja, a nőegyletnél, a humanizmus szempontjából, elmarad.

•• Budai korcsolyázó-egyesület. A budai korcsolyázó-egyesület választmánya — tekintettel a tartós enyhe időre — elhatározta, hogy műtárgyokat a kedvezményeket, melyeket az egyleti tagoknak és azok családtagjainak, valamint a bérletnek biztosított, még december 23-ig kiterjeszti. Ez időn túl a szabályszerű magasabb díjak fizetendőek. Korcsolyázóknak és kísérőknek csakis fényképpel ellátott bérleti-jegyek adhatók ki. Hivatalos órák naponként délután 3—6 óra között vannak az új jégcsarnokban.

•• A magyar kereskedelem története. A kereskedelmi szakműveltséget terjesztő egyesület december 15-én fölvitastást tart, amelyen dr. Körömy Árpád befejezi a magyar kereskedelem történetéről szóló tanulmányának előadását. A fölvitastást az Országos Ipar- és Kereskedelmi Csarnok helyiségében, az Arany János-utca 29. számú házban tartják meg.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezések. A kereskedelemügyi miniszter a kőműves-, kőfaragó- és ácsműsterképesítés megvizsgálására Máramaros-Szigeten szervezett bizottság elnökévé Bahó István királyi főmérnököt, a máramaros-szigeti királyi államépítészeti hivatal főnökét nevezte ki. — Az igazságügy-miniszter Bary József nagyváradi királyi törvényszéki bírót a nagyváradi királyi ítélőtáblához elnöki titkárrá, Karsa Elemér marosludasi királyi járásbírói aljegyzőt a sátoralja-újhegyi, Jakó Sándor szegedi királyi törvényszéki aljegyzőt a szegedi és dr. Miksa Pömpöj deési kir. törv. aljegyzőt a deési kir. törvényszékhez jegyzökké; dr. Agoston Péter budapesti I—III. kerületi királyi járásbírói joggyakorlókat a veszprémi királyi törvényszékhez, Erdély Jenő sátoralja-újhegyi királyi törvényszéki joggyakorlókat a sajtó-azent-péteri, Egi Kálmán pécsi királyi törvényszéki joggyakorlókat a páncsovai, Kolb-Géza nagyváradi királyi törvényszéki joggyakorlókat a margittai, Virágh Károly gyöngyösi királyi járásbírói joggyakorlókat a billéi és Pápay Dező győri királyi törvényszéki joggyakorlókat a kunszentmártoni királyi járásbíróshoz aljegyzökké nevezte ki. — A vallás- és közoktatásügyi miniszter Stuchlik Alajos okleveles mérnököt közalapítványi segédmérnöké, Borsza József homonnai államilag segélyezett polgári iskolai helyettes tanítót ugyanezen iskolához a XI. fizetési osztály 3-ik fokozatába segédtanítót, — a budapesti ítélőtábla elnöke Koch Alfréd végzett joghallgatót a budapesti ítélőtábla területére ideiglenes minőségű díjaz joggyakorlókat, a fő- és székvárosi pénzügyigazgatóság Fuchs Béla igazgatási adóhivatali díjtalan joggyakorlókat fogyasztási adóhivatali díjaz gyakorlókat a zombóri pénzügyigazgatóság Marton Lajos zala-lővői lakost a titeli adóhivatalhoz díjaz gyakorlókat nevezte ki.

Áthelyezések. Az igazságügy-miniszter dr. Daróczy Elek beregszászi, dr. Keserű Lajos szombathelyi és dr. Balás Elemér nagyváradi ügyészéi alügyészeket a budapesti ügyészséghez; Szántó Gyula maria-radnai járásbírói segédiletkönyvvezetőt a nagy-halmágyi járásbíróshoz; Nagy Lajos felvinczi járásbírói végrehajtót a kunhalasi, Makoldy István zsbói járásbírói végrehajtót pedig a csákvai járásbíróshoz helyezte át; továbbá Térfi Dező zombólyi járásbírói albirót a szegedi ítélőtáblához tanácsjegyzővé rendelte be.

NYILT-TÉR.

GLOGOWSKI és TÁRSA
BUDAPEST,
Erzsébet-tér 19.

REMINGTON

írógépek
díjmentesen, vétélőköltséggel
nélkül, az ország bármely részében bemutatók.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

New-York, december 15.

	decz. 15. cents	decz. 14. cents.
Baza decemberre	72 ⁷ / ₈	71 ⁴ / ₈
" áprilisra	74 ⁴ / ₈	73
" májusra	71 ⁶ / ₈	70 ⁴ / ₈
Tengeri decemberre	39 ⁹ / ₈	39 ³ / ₈

Chicago, december 15.

	decz. 15. cents	decz. 14. cents
Baza decemberre	65 ⁷ / ₈	64 ¹ / ₈
Tengeri decemberre	33 ⁶ / ₈	33 ¹ / ₈

Köbányal sertésplaccz, decz. 15. Magyar első rendű; Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammos felüli súlyban) 47⁵—48⁰ kr.-ig. Közép (páronkint 300—400 kilogramm súlyban) 46—47 krajczár. Fialal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli súlyban) 48⁵—49⁵ krig. Közép (páronkint 251 320 kgrig terjedő súlyban) 49—50⁰ kr. Könnyű (páronkint 250 kgrig terjedő súlyban; 50—50⁵ kr. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kgr. felüli súlyban 47⁵—48 krajczár, közép (páronkint 240—260 kilogramm súlyban) 47—47⁵ krajczár. Könnyű páronkint 240 kilogrammig terjedő súlyban, 45—47 krajczár. Sertéselészlet: 1898. decz. 13. napján volt készlet 38228 darab, decz. 14-én felhajtott 819 db, december 14-én elszállított 484 darab, december 15-ére maradt készletben 38563 darab. A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertésvásár, decz. 15. A ferencvárosi petróleumraktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásár: 1898. decz. 14-én érkezett 654 drb. Készlet 821 darab, összes felhajtás 1475 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 770 drb. elszállítatlan maradt 705 drb. Napi árak: 120—180 kilós 43—46.50 kr, 220—280 kilós 44—47 krajczár; 320—380 kilós 45—47 kr, öreg nehéz 45—48 krajczár, malacz 34—36 krajczár. A vásár hangulata élénk volt.

Budapesti szürömárvásár, december 15. (A budapesti közbiztonsági és marhavásári igazgatóság jelentése.) Felhajtott 227 darab belföldi, 24 darab növendék élő borju, 80 darab élő bárány, 8 darab belföldi, 56 darab bécsi, 78 darab olított bárány. Borju és bárányvásár lassu lefolyásu volt. Jegyzett árak: Élő belföldi borju 30—43 forintig, kivételesen 44 forintig. Növendékborju 18—22 forintig. Olított borju: belföldi 35—45 forintig, bécsi 40—45 forintig. Élő bárány 7.50—9.50 forintig, olított bárány 8—9 forintig páronkint.

Budapesti gazdasági és tenyészmarhavásár december 15. (A budapesti közbiztonsági és marhavásári igazgatóság jelentése.) Felhajtott: 157 darab, ugymint: közép 49 darab. Fejős tehén tarka 54 darab, bonyhádi 53 darab, tenyészbika I darab. Fejős tehéneknél hiányzottak a nagyobb vevők, az árak 5—10 forinttal hanyatlottak. Következő árak jegyeztettek: Középmínőségű jármos ökör 250—345 forintig páronkint. Fejős tehénekért és pedig: Tarka, kévert származásu tehén 70—110 forintig. Bonyhádi tehén 110—160 forint darabonkint.

Budapesti vágómarhavásár, december 15. (A budapesti közbiztonsági és marhavásári igazgatóság jelentése.) Felhajtott 3229 darab nagy vágómarha, nevezetesen: 1800 darab magyar és tarka ökör, 273 darab magyar és tarka tehén, 1871 darab szerbiai ökör, 128 darab szerb tehén, 99 darab bika, 53 darab bivaly. Minőség szerint: 628 darab elsőrendű hizott, 2390 darab középmínőségű és 211 darab alarendelt minőségű hizott ökör. — Mintegy 600 darab nagy vágómarha felhajtás mellett az árak átlag egy forinttal hanyatlottak. Mindamellott magyar marhára meglehetősen kereslet volt és közepes minőségű, valamint konzervgyártásra alkalmas ökrök aránál az árhanvatlás nem volt oly nagy, míg ellenben szerb ökrökönél nagyobb árszás is volt. — Következő árak jegyeztettek: hizott magyar és tarka ökör, jobb minőségű 27—31 forintig.

hízott magyar és tarka ökör, középminőségű 24—26 forintig, alárendelt minőségű magyar és tarka ökör 22—23 forintig, magyar tehén középminőségű 20—30 forintig, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 20—30 forintig, szerbiai ökör, jobb minőségű 23—27.50 forintig, szerbiai ökör középminőségű 18—22 forintig, szerbiai bika 22—31 forintig, szerbiai bivaly 16—21 forintig. Méter-mézsánszánték élősúlyban.

Pénzügy.

A pénzpiac helyzet. Az osztrák-magyar bank főtanácsának mai ülésén bejelentette a vezér-titkár, hogy a kamatláb emelése nincs tervbevéve.

Közlekedés.

Eladott vasut. Berlinből táviratozzák nekünk: Az az itteni konzorcium, amelynek tulajdonában volt eddig a Schneeberg-vasut, az összes részvényeket és elsőbbségeket eladta az Áspang-vasut birtokában lévő belga konzorciumnak. Ez átveszi a Schneeberg-vasut üzemét különböző javításokat tesz és Kuchberggel összeköttetést hoz létre.

Az államvasutak bevételei. Az ideiglenes összeállítások szerint a magyar királyi államvasutak bevételei a múlt hóban is elég kedvezően alakultak, mi mellett az eddigi tapasztalatok után előrelátható, hogy azok a végleges lezárolásuknál még kedvezőbbekké fognak alakulni. Bevételeit novemberben a személy- és podgyászforgalom révén 1.715.500 és a gyors- és teheráruforgalomból 6.781.100, összesen 8.496.600 forint, ami a múlt évi novemberi végleges 8.035.612 firt szállítási bevétellel szemben csaknem 1/2 millió, vagyis közel 6%-nyi bevételi többletnek felel meg, mely többletből mintegy 100.000 forint a személy-, 400.000 forint pedig az áruforgalomra esik. Az év eleje óta november végéig pedig a bevétel: a személyforgalomból 21.594.714 forint, az áruforgalomból 60.778.402 forint, összesen 82.373.116 forint; ezseint az eddigi többlet a múlt érhez képest körülbelül egy millió forint lenne, melynek mintegy 1/3 része a személyforgalomra esnék.

Sorsolás.

M. kir. osztálysorsjáték. A mai húzásnál a következő számokat húzták ki: 70.000 koronát 2617. 25.000 koronát nyert: 30049. 10.000 koronát nyert: 71405. 3000 koronát nyertek: 31424-12184 3631. 2000 koronát nyertek: 91157 9183 1000 koronát nyertek: 91612 44040 10049 76721. 500 koronát nyertek: 11067 17210 29959 75147 88080 34394. 300 koronát nyertek: 16292 93322 2824 79251 72012 83020 80195 87763 51006 55514 88179 70720 19580 8857 27925 86608 96154 61 99382 72285 15617 49589 28206 3122 75919 49274 1701 41121 68259 23239 25441 27767 72796 47114. — Az osztálysorsjáték mai húzásán a hetvenezer koronás főnyereményt a Lukács Vilmos főfelárúsító (V. sas-utca 1.) által eladott 2617. számú sorsjegy nyerte meg.

Az „Anker” élet- és járadék-biztosító-társaság (Magyarországi vezérképviselet: Budapest, VI., Deák-tér „Anker-udvar”) 1898. november havában benyújtott a társaságnál 792 ajánlat 2.022.133 biztosított összegre és kiállított 750 kötvény 1.852.975 firt összegre. A befizetett díjak összege 525.716 forint — krajczár, a kifizetett károké 98.795 forint — krajczár. — A 11 havi időszak alatt benyújtott 9730 ajánlat 23.063.151 forint — krajczárra és kiállított 8991 kötvény 20.844.221 firt — krajczárról. Díjakért bevétellett 6.350.484 forint — krajczár. Károkkért kifizetett 950.104 forint — kr. — A haláleseti biztosításoknál A) osztalékterv szerint a nyeresemény-osztalék az elmúlt évben az évi díj 25 százalékát tette ki. A vegyes- és takarékpénztári biztosításnál B) osztalékterv szerint az összes befizetett díjak 3 százaléka fizetett ki nyeresemény-osztalék gyanánt. A társaság vagyonra 1897. december 31-én 62 millió forint. Biztosítási állomány 240 millió forint. Eddigi kifizetések összege 101 millió forint.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, december 15.

Fogyverszínlet.

A hét első napjainak izgalmas eseményei után, ma aránylag csend és nyugalom honolt a gabonacsarnokban. Sem a hausse, sem a baisse-párt nem fejtett ki erősebb akciózt és az árrajzció ennek következtében néhány krajczár keretén belül maradt.

A határidők egyenlegként három krajczárt vasztettek árukól és este zárul a buza 9 forint 60 krajczáron, a rozs 8 forint 22 krajczáron, a

tengeri 4 forint 83 krajczáron, a zab 5 forint 90 krajczáron.

Effektív búzában kevés forgalom volt, fen-tartott árak mellett. Az eladott tételek mindazon-által mintegy huszezer métermázsát tesznek, ennek felét azonban három hajórakomány képezte.

A többi cikkben nem volt árváltozás.

A külföldi piacok közül Newyork egynegyed centes, Liverpool egynyolczad pennys árcsökkenést jelentett. Berlin, Páris változatlan.

Kuriózumként fölemlítjük, hogy ma a Tisza vidékéről „rozsdtát” jelentettek.

Előfordult készáru-eladások.

Buza. Tiszavidéki: 500 mm. 79-4 k. 10.60 frton, 500 mm. 78-3 k. 10.60 frton, 100 mm. 79-5 k. 10.68 frton, 100 mm. 79 k. 10.68 frton, 100 mm. 79-2 k. 10.60 frton, 100 mm. 79 k. 10.50 frton, 100 mm. 79 k. 10.55 frton, 400 mm. 78 k. 10.55 frton, 100 mm. 78 k. 10.55 frton, 100 mm. 78 k. 10.45 frton, vegyes, 100 mm. 77-5 k. 10.30 frton, vegyes, mind három hónapra.

Pestvidéki: 500 mm. 78-5 k. 10.37-5 frton, sárga, 100 mm. 78-3 k. 10.35 frton, sárga, 100 mm. 78 k. 10.25 sárga, 150 mm. 78 k. 10.25 frton, sárga, 100 mm. 78 k. 10.40 sárga, 100 mm. 77 k. 10.30 frton, sárga, mind három hónapra.

Fehérmegyei: 700 mm. 76 k. 10.22-5 frton, 600 mm. 75-7 k. 10.17-5 frton, mind három hónapra.

Vásárhelyi: 3200 mm. 77 k. 10.47-5 frton, három hónapra.

Bánsági: 2900 mm. 75-8 10.40 frton, három hónapra.

Dunai: 3500 mm. 72-8 k. 9-75 frton, három hónapra.

Felsőmagyarországi: 100 mm. 78 k. 10.15 frton, sárga, 100 mm. 77 k. 9.65 frton, sárga, mind három hónapra.

Rozs. 200 mm. pestvidéki Budapest par. 8.15 frton, készpénzben.

Tengeri. 300 mm. Budapest par. 4.40 frton, 100 mm. Temesvár, 3.75 frton.

Árpa. 100 mm. takarmány, Budapest, 6.40 frton.

Hivatalos készárujegyzések.

Table with columns for grain types (Buza, rozs, zab), quality (tisza, pestvidéki, fehérm.), and prices per 100 kg. Includes sub-columns for '100 kgr. készpénz-ára' and '100 kgr. készpénz-ára'.

Table with columns for grain types (román, elsőrendű, másodr., takarm., szeszfőz., sütőfőz.) and prices per 100 kg.

Table with columns for grain types (bánsági, másnemű, káposzta, másnemű) and prices per 100 kg.

Hivatalos határidőjegyzések.

Table with columns for grain types (buza, rozs, tengeri, zab, repce) and months (márczius, április, október, november, május, augusztus) showing prices for different delivery terms.

Előfordult határidőkötések.

Délelőtt Buza márczius 9.59—60—58—59—57—60—9.62 frton, április 9.38—39—36—9.41 forinton, Rozs márczius — frton. Tengeri május 4.84—85—81—86—4.84 frton. Zab márczius 5.88 forinton. Repce — frton.

Délután. Buza márczius 9.63—9.60 fo-rinton, április 9.41—9.39 forinton. Rozs márczius 8.23—21—8.22 frton. Tengeri május 4.84—4.83 forinton. Zab márczius 5.88—5.90 forinton. Repce augusztus — frton.

Raktárállomány:

Közraktár: Buza 100000 mm. Rozs 9400 mm. Árpa 70900 mm. Zab 32500 mm. Tengeri 5800 mm. Liszt 9500 mm.

Raktárház: Buza 65662 mm. Rozs 3351 mm. Zab 3413 mm. Tengeri 202 mm. Liszt 1209 mm. Árpa 104 mm.

Silos: Buza 26200 mm.

Gabonaforgalom:

1898. december 14.

Table showing grain arrivals (érkezett) and shipments (elszállított) in terms of metric tons (méter mázsá) for various grain types.

BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDE.

Budapest, december 15.

Nemzetközi értékek eleintön szilárdak voltak de utóbb realizációkra gyengült az irányzat. Helyi értékekben csekély üzlet volt.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészvény 389.25—391.50, Osztrák hitelrészvény 358.30—359.—, Osztrák-magyar államvasut 362.50—363.90, Rimamurányi 279.——279.75 forinton.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Közuti vasut 368.—, Villamos vasut 218.50, Magy. hitelrészvény 391.20—390.20, Magyar jelzálogbank 244—244.50, Rimamurányi 278.75—279.25, Osztrák hitelrészvény 358.90—358.50, Osztr.-magy. államvasut 363.25—362 Regaleköt-vény 100.65, Hazai takarékpénztár 8265, Polgári serfőző 85 frton.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 2.—2.50 forint, 8 napra 5.—6.— firt, december utóljára 7.—8.— forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table showing closing prices for various securities and commodities on Dec 15 and Dec 14.

Délután 4 órakor zárulnak:

Table showing closing prices for various securities and commodities on Dec 15 and Dec 14.

TERMÉNY- ÉS ÁRUTÖZSDEK.

Budapest, december 15. Terményekben ma nem volt üzlet.

Hivatalos jegyzések.

Table with columns for grain types (Buzaszár, Szalonna, Szilva, Határidő, Szilva, Szilva, Szilva, Szilva, Szilva, Szilva) and prices per 100 kg.

Budapesti vásárosarnok.

Budapest, december 15. A vásári forgalom: Használ forgalom lanyha, árak szilárdak. — Baromfi lanyha, árak szilárdak. — Halban lanyha, árak változóak. — Tej és tejtermékek lanyha, árak változatlanok. — Tojás lanyha, árak szilárdak. — Zöldszőlő lanyha, Gyömbörcs lanyha, árak szilárdak. — Fűszereknél csendes. Időjárás borult, esős. A központi vásárosarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: Hus. Marhabus hátulja I. 52-56 frt. II. 50-52 frt. Birkabus hátulja I. 33-49 frt. II. 34-38 frt. Borjú-hus hátulja I. 64-68 frt. II. 55-64 frt. Sertés-hus iszorendű 48-52 frt, vidéki 40-44 frt (Mindem 100 kil nkint.) Kolbász füstölt 50-80 kr (kilónkint). Sertés-szín hordóval 57-57.5 frt (100 kilónkint). — Baromfi (élő). Tyúk 1 pár 1.10-1.40 frt. Csirke 1 pár 0.60-1.20 frt. Lud hízott kilónkint 48-52 kr. — Különlék. Tojás 1 láda (1440 db) 3-3.5 frt. Sárgarépa 100 kötes 1.60-3.50 frt. Petrezselyem 100 kötes 1.10-1.40 frt. Lenecs m. 100 kiló 7-9 frt. Bab nagy 100 kiló 7-9 frt. Paprika I. 100 kiló 30-60 frt. II. 20-30 frt. Vaj I. rendű kilónkint 0.85-0.95 frt. Tea-vaj kilónkint 1.00-1.30 frt. Burgonya, rózsa, 100 kiló 1.60-1.80 frt. Halak. Harcsa (élő) 0.70-1.20 frt 1 kiló. Csuka (élő) 0.80-1.00 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.50-0.60 frt.

Szesz.

Budapest, december 15. Finomított szesz nagyban 54.25-54.50. Finomított szesz kicsinyben 54.75-54.75. Elestő szesz nagyban 54.25-54.50. Elestőszesz kicsinyben 54.75-55. Nyersszesz adózva nagyban 53.25-53.50. Nyersszesz adózva kicsinyben 53.75-53.75. Nyersszesz adózatlan (exknt) 14-14.25. Denaturált szesz nagyban 21-21.25. Denaturált szesz kicsinyben 21.50-21.75. A kontingens nyersszesz ára Bpsten — frt. Az árak 10.000 literfokont hordó nélkül, az vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, december 15. Kontingens nyersszesz azonnali szállításra 18.— forintig kelt el. — Zárlatjegyzés azonnali szállításra 18.—18.10 forint. Decemberre — forint.

Prága, december 15. Adózott tripló-szesz 53.75-54.— forint, adózatlan szesz 17.50 frton azonnali szállításra kelt el.

Triszt, december 15. Kiviteli szesz tartályokban szállítva román és magyar áru — frt, cseh áru 11.50-11.5 frt és 11.50 december-márcziusi szállításra 90% hektoliterenkint nagyban.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, december 15. Gyengébb new-yorki jegyzésekre az irányzat lanyhult. — Buza tavaszra 9.46-9.48-9.46 forinton, zab tavaszra

6.10-6.12 forinton, tengeri május-juniusra 5.13-5.15 forinton, rozs tavaszra 8.27-8.29 forinton kötetett.

Hivatalosan jegyztetett:

Buza tavaszra 9.46-9.47, roza tavaszra 8.27-8.28, tengeri május-juniusra 5.12-5.13, zab tavaszra 6.14-6.15 forinton.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDÉK.

Bécs, december 15. A mai előtőzsdén prágai vasipar részvényekben fedezési vásárlások történtek. Az általános irányzat kedvetlen volt, miután a holnapi ellátás is nehézségekkel járt.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 358.12-358.75, Anglo-bank 155.50-155.75, Unionbank 294.—, Osztrák-magyar államvasut 364-362.50, Déli vasut 66.35-65.50, Török dohány 125.90-126.50, Alpési bánya 184-186.75, Prágai vasipar 930.—, Fegyvergyár 198.—, Osztrák korona-járadék 101.30, Török sorsjegy 57.60-58.30, Német márka 59.05 forinton.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészv. 358.12, Anglo-bank 155.25, Bankver. 264.—, Union-bank 293.—, Länderbank 234.—, Osztr.-magyar államvasut 361.75, Déli vasut 65.50, Elbevolgyl vasut 260.50, Északnyugoti vasut 245.50, Török dohányrészvény 126.—, Alpési bánya 186.—, Májusi járadék 101.15, Török sorsjegy 57.40, Német márka 59.02 Fegyvergyár 198.— forint.

Délután 2 óra 30 percetk jegyzetek: 4.2%-os papírjáradék 101.10, 4.2%-os ezüstjára-dék 101.10, 4%-os osztrák aranyjáradék 119.90, Osztr. koronajáradék 101.30, 1860. sorsjegy 140.—, 1864. sorsjegy 193.50, Osztrák hitelsorsjegy 203.—, Osztrák hitelintézeti részvény 358.35, Anglo-osztrák bank 155.—, Union-bankrészvény 291.50, Bécsi Bankverein 264.25, Osztrák Länderbank 233.50, Osztrák-magyar bank 911.—, Osztrák-magyar államvasut 361.87, Déli vasut részvény 64.50, Elbevolgyl vasut 260.50, Dunagőzhajózási részvény 447.—, Alpési bányarészvény 187.—, Dohányrészvény 125.50, 20 frankos 9.56, Császári kir. vert arany 5.72, Londoni váltóár 120.65, Német bank-váltó 59.02, Tramway 543.—. — Az irányzat tartozkodik.

Bécs, december 15. A déli tőzsdé zárata után jegyzetek: Osztrák hitelrészvény 358.62, Anglo-bank 155.25, Bankverein 263.—, Union-bank 292.50, Länderbank 233.75, Osztrák-magyar államvasut 362.50, Déli vasut 65.12, Elbevolgyl vasut 260.50, Északnyugoti vasut 245.—, Török dohányrészvény 126.—, Alpési bánya 188.—, Májusi járadék 101.15, Török sorsjegy 57.40, Német márka 59.05, Német-márka utimőra 59.02 forinton.

Frankfurt, december 15. (Zárlat.) 4.2%-os ezüst-járadék 85.25, 4%-os osztrák aranyjáradék 101.55, 4%-os magyar aranyjáradék 101.50, magyar koronajáradék 97.80, osztrák hitelintézeti részvény 302.37, osztrák-magyar bank 771, osztrák-magyar államvasut 305.30, déli vasut 59.25, bécsi váltóár 169.12, londoni váltóár 264.17, Párisi váltóár 807.05, bécsi Bankverein 223.—, Union-bank részvény —, villamos részvény 135.50, 3%-os magyar arany-kölcsön 87.80, Alpési bányarészvény 156.50, 4.2%-os papírjáradék 85.75, Elbevolgyl vasut 228.50, Északnyugoti vasut —. — Az irányzat szilárd.

Frankfurt, december 15. (Utőtőzsdé.) Osztrák hitelrészvény 302.37, Osztrák-magyar államvasut 305.50, Déli vasut —, Alpési bányarészvény —, Bécsi Bankverein —. — Az irányzat csendes.

VIZALLAS.

— Deczember 15-én. —

Table with columns: Folyó, Vízmerés, Vizállás reggel, Aradás v. apadás, Folyó, Vízmerés, Vizállás reggel, Aradás v. apadás. Lists various rivers and their water levels.

Jelöl magyarázata: * = Jéges víz; + = Ófelölt; — = J alá; < = Áradt; > = Apadt; ? = Késztősz. Megjegyzések: Helyenkint jelentéktelen csapadék volt; maximum Körömszékben 9 mm. A Duna felső szakaszán árad, Budapesttől Orsováig apad. — A Tisza apadó jellegű. Húzt és Tokajnál csekély áradás mutatkozik. — A Dráva és Száva apadnak. Felelős szerkesztő: Kálnoki Izidor.

A budapesti értéktőzsdé hivatalos árjegyzései 1898. deczember 15-én.

Large table with multiple columns listing various financial instruments, bonds, and exchange rates. Includes sections for Állampapírok, Zálogjevelek, Elsőbbségek, Részvények, and various bank and company shares.

SZINHÁZAK.

Budapest, 1898. péntek, december 16-án.

NEMZETI SZINHÁZ.

Évi bérlet 221. Havi bérlet 15.

Folt, a mely tisztít.

Dráma 4 felvonásban. — Irtá: Echegaray J. Spanyol eredetűt fordította: Páthy Károly.

Személyek:

Mahide	P. Márkus
Enriqueza	Maotly M.
Donna Concepcion	Helvey L.
Doctores	Mészényi
Fernando	Mihályi
Don Justo	Bercsényi
Don Lorenzo	Császár

Kezdete 7 órakor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Évi bérlet 142. Havi bérlet 10.

Fidelio.

Nagy opera 2 felv. Zenéjét szerz. Beethoven Lajos. Szövegét írta Treischke. Fordította Lengel.

Személyek:

Fernando	Kornai
Pizaro	Ney D.
Floristán	Arany
Leonora	Döryné
Rocco	Szendrői
Marcellina	F. Pevny
Jacquino	Kiss B.

Kezdete 7 órakor.

NÉPSZINHÁZ

Az unatkozó király.

Spanyol opera 3 felv. előjáték nélk. Irták Miguel Ramos Carrion és Vital Aza. Fordították Szalai E. és Hevesi S. Zenéjét szerzette Chapí.

Személyek:

I király	F. Hugyi A.
A hadügyminiszter	Németh
A tengerügy	Solymosi
A pénzügyminiszter	Ujvári
A belügyminiszter	Tollagi
Egy kapitány	Kassai
Egy tiszt	Kenedich
Isan, tanácsos	Horváth V.
Mária, a felesége	M. Csatai
A falu bírja	Kiss M.
Róza rokona	Z. Bárdy G.
Jeremiás rokona	Vidor
A német követ	Váczai
Az angol követ	Lubinszky

Kezdete 7 órakor.

Színházi műsorok a 15. oldalon.

Belégzési kurák

orr-, gége-, torok- és mellbetegségek, gleichenbergi minzszert berendezett

belégzési intézet József-körút 10.

Dr. Ziffer gleichenbergi fürdőorvos szakmájú vezetése mellett Felvétel 10—12 és 8—4-ig. A felvett betegek a kurát a nap bármely szakában használhatják.

ESTERHÁZY-COGNAC

a legalkalmasabb ajándék karácsonykor.

„ATTILA“

kerékpárművek. Legnagyobb, villamvilágítású fűtött téli kerékpáriskola.

Kerékpár megújítás és tisztogatás a kerékpáriskola használatával együtt 12 ftos évi díj ellenében.

„ATTILA kerékpárművek.“ Kretzschmár E. és Zárza

Budapest, VIII., József-körút 36.

(Villamos megálló: Rakóczy-tér.)

A Kőbányai Király-Sörfőző

dr. Korányi és dr. Kéty egyetemi tanár urak által gyógyszerelőkre ajánlott

„Góliát-Malátasöre

idegbajokban, vérszegénységben, emésztési zavaroknál, gyengeségben stb. kiváló sikerrel használhatók.

Legkellemebb üdítő-ital.

Megrendelhető a gyári irodában Kőbányán, vagy a városi irodánkban VII., Kertész-utca 40.

Kávé-magazin Budapesten.

KÁVÉ ÉS TEA

elvámlva és bérmentve teljesen költségmentesen házhoz szállítva, Budapestről vagy Fiuméből.

- 4 1/2 kiló Kuba kávé . . . 6 frt. 50 kr.
- 4 1/2 kiló Mocca kávé . . . 6 frt. 50 kr.
- 4 1/2 kiló Java kávé . . . 6 frt. 50 kr.
- 4 1/2 kiló Gyöngy kávé . . . 6 frt. 80 kr.
- 4 1/2 kiló Portorico kávé . . . 5 frt. 80 kr.
- 1/4 kiló Császár kev. tea 1 frt. 55 kr.
- 1/4 kiló Törmeléktea . . . — frt. 95 kr.

egyes fajokat külön vagy vegyesen is küld

Belák István

Budapesten, VII., Rottenbiller-u 4.

Telefon 61-76.

Atmeneti-raktár FIUME.

Bel- és külföldi
hires gyártmányu zongorák, pianinók és harmóniumok
legdusabb választékban a Zenepalotában

STERNBERG ARMIN és TESTVÉRE
cs. és kir. udvari szállítók.

Zongora-termék Kossuth Lajos-utca 22. szám a. (Károly-körút sarkán). Zenepalota.

Nagy kölcsönző intézet. Zongorahangolási és karbantartási évi bérletek a fővárosban. Egyszeri hangolás 2 frt. Javítások pontosan teljesítettek.

Gyógyszertárain készítményeivel a párisi, bordeauxi és brüsseli kiállításokon nagy arany érmekkel és díszoklevéllel lettek kitüntetve.

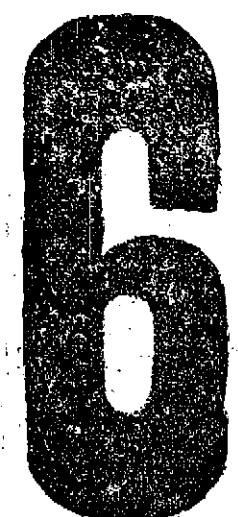
Fontos tüdőbetegeknek.

Az egyedüli bevált szer a tüdő és légzési-szervezet megbetegedése ellen a Kautex Páter fenyő-kivonata. Biztos siker. Számos elismerő levél elsőrangú orvosoktól és előkelő egyénektől. Ára 1 liter 25 frt, 1/2 liter 12 frt 50 kr. 1/4 liter 6 frt 25 kr.

Aszapot foltlító szappan eltávolít minden foltot (zsír, szurok, kocsikenőcs, tánta) bármely ruhából. Ára dőnkint világos ruha részére 5 korona, sötét ruha részére 2 korona.

Storin rozsda foltvíz, eltávolít minden rozsda foltot a fehérneműből a szövet rongálása nélkül. 1 üvege 2 korona. Tisztító szereim ártalmatlanságáért és hatérséért jótállók. Bizsítása ingyen. Valódi egyedüli a készítőből

BECKER JÁNOS gyógyszerész
Bécs, (Terestlánczje.) Posta-, vasút- és távirda-állomás

huzásra érvényes újságírók sorsjegye
ára csak
1 korona.

Főnyeremény
100.000
korona ért.

5 nyeremény á 20.000 kor. stb. stb.

Első huzás már
visszavonhatatlanul
már jövő hó 4-én.

Megrendeléseket pontosan teljesít:
A Budapesti Újságírók Egyesületének
sorsjáték kezelősége

IV., Kossuth Lajos-utca 1. sz.
Pesti magyar kereskedelmi bank
X. ker. fiókja
Budapest, X., Kőbánya.

REDLICH DÁVID
bank- és váltóüzlet
Budapest, IV., Keoskométi-utca 11.

Színházi műsorok.

	Közeli Színház	N. kir. Operaház	Vígjáték	Művész	Magyar Színház	Vár Színház
Szombat	Fekete vér	Hamlet	Családi örömök	Az unatkozó király	A gésák	—
Vasárnap d. u.	Faust	A troubadour	A tekenősbéba	Bibliás asszony	A gésák	—
Este	Kisszórakozott	A nappal és az éjjel	Családi örömök	Az unatkozó király	A gésák	—

A földművelésügyi magyar királyi minisztérium felügyelete és a magyar bortermelők országos szövetségének vezetése alatt álló

Magyar királyi Országos Központi Mintapincze.

A közlekedő keresztyény és új népek alkalmából tudatjuk, hogy

ELÁRUSÍTÓ FŐRAKTÁRUNK

V., Akadémia-utca 8. sz. a. van.

Fiókainkban pedig:

IV., ker. Egyetem-utca 3. VI., ker., Teréz-körút 3.
VIII., ker., József-körút 15. sz. alatt vannak.

Helybeli megrendelések a fentebbi fiókoknál csak akkor az Akadémia-utca 8. sz. alatti főraktárnál tehető, ha a (88. sz.) engedélyezett.

Videki megrendeléseket a főraktárhoz (V., Akadémia-utca 8. sz.) kérünk címezni.

Megrendelések a legkisebb mennyiségtől kezdve postai úton is teljesíthetők az Akadémia-utca 8. szám alatti főraktárból.

Telefon: 642. sz. Főraktár: V., Akadémia-utca 8. sz. Telefon: 642. sz.

Földbirtokosok figyelmébe

Az Országos Jelzálog Biztosítási Iroda

Budapest, VII., Erzsébet-körút 15.

által oltó jószághitel nyerbélt, eszleg életbiztosítással kapcsolatosan is, úgy, hogy a kölcsön csak addig képez tartozást, míg a kölcsönvevő el vagyis a birtok tehermentesen száll át az örökösökre. Dövebb felvilágosítás és prospektus ingyen.

Makulatura-papír

olcsón kapható.

Czím a kiadóhivatalban.

Most jelent meg!!

Az ideg- és nemi betegségek gyógyítása

Irtá: dr. MITZGER TIVADAR.

A mű az ideg és nemi betegségek gyökere és tartósan ható gyógyításának módját ismerteti; külön fejezetekben tárgyalja a betegségek főfajait, keletkezésüktől befejeződésükig, oly kimerítően, hogy minden egyén, ki szakkönyvet még soha nem is olvasott, azonnal tisztában van betegségek mibenlétével s megteheti a kellőóvintézkedéseket, illetőleg utbaigazítást nyer gyógyulására kérdésekben teendő legelőszérűbb lépésekre.

TARTALOM: A mű 3 főrésze oszlik.

I. RÉSZ. 1. Társadalmi elkorcsosulásunk, mint az ideg- és nemi betegségek alapjai. 2. Az ideg- és nemi betegségek főbb fajai. 3. Nemi betegségek. 4. Hugycsótinktár. 5. Fehérfolyás. 6. Ulcus moile. 7. Syphilis. 8. Onfer-tőzés. 9. Magömlés. 10. Idegbetegségek. 11. Neuraszthenia. 12. Epilepsia. 13. Hysteria.

II. RÉSZ. 14. Potentia és impotentia. 15. A közönséltés és nemzési képesség. 16. A közönséltés. 17. Az ondo. 18. Az impotentia lényege és gyógyíthatóságának kérdése. 19. Az impotentia okai. 20. Impotentia a nőknél. 21. Az impotentia gyökere gyógyítása.

III. RÉSZ. 22. A Kataphoresis gyógy mód. 23. A Kataphoresis-gyógy mód lényege. 24. Néhány érdekes eset. 25. Statisztika az intézetemben kezelt betegekéről. A könyv finom, famentes papírra nyomva, elegáns kiállításban közel 200 oldalnyi terjedelemben jelent meg. Ára 2 ft 50 kr. Megrendelhető a szerzőnél Budapest, VI., Teréz-körút 44. l. em. A könyvteljesen zárt borítékban küldetik szét.

Ne künk bemutatott az általam megbízható hiteles közönséltet folytatón ezen negyedszázad óta fennálló rendelés-intézet a legmolegben ajánlható.

TITKOS BETEGSÉGEKET,

hugycsótályosokat és sebeket, az onfertöztetés utóhatást, az elgyengült férővő, magömlések, a bujakór utókövetkezményeit, nőknél fehérfolyást, bármennyire idülték is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanság egyik főokozója és bürőbetegségeket gyógyít új gyógy mód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan.

Dr. GARAI ANTAL

orvos, sebész-, szemész- és szülészetudor v. cs. kir. oszt.-főorvos Budapest, Belváros, IV. ker., Klygy-utca 1. szám. II. emelet. Bejárat a lépcsőnél.

Rendel naponta délelőlt 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 órától 8 óráig.

Dijazott levelekre legnagyobb figyelemmel választanak és gyógy-szerkeztől is gondoskodva lesz.

Nőknek külön váróterem, Ugyanott megjelent és a szerzőnél: Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető:

NÉPZERŰ UTMUTATÓ.

Már a 12-ik kiadásban megjelent) a nemi betegségek és azok észszerű gyógykezeléséhez czimú könyv, volt ára 2 ft 50 kr., most csak 20 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 ft be-küldésé mellett hármentve, vagy 90 kr utánvétel mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. II. A nemi élet fejlődése. III. Az onfertöztetés s az éjjeli magömlések IV. Hugycsótinktár(tripper) és hugycsótinktár V. A bujakór (syphilis). VI. A fehérfolyás. VII. Elgyengült férővő. VIII. Női magtalanság. X. Az ivarszervek megbetegedéseinek főlényezője a prostitúció.

Nagy bolthelyiség

a József-körút legélénkebb helyén

azonnal kiadó.

Czím a kiadóhivatalban.

„Ideg- és nemibetegségek“

élevezése alatt rejlt különböző legelhanyagoltabb bántalmak, a vér-infekcionális betegségek, valamint bármily nagyfokú gyengésségi állapotok (impotentia) ellen páratlan sikerrel gyógyíthatóan folytatón legmolegben ajánljuk

Dr. Mitzger Tivadar

Részletes hydro-elektroterápiái rendelés-intézetét

Budapest, Teréz-körút 44. sz. I. em.

Az intézet, mely a maga nemében páratlanul áll, a modern Hygiea s orvosi technika elsőrendű vívmányai szerint a korszerűkeltő „Kataphoresis“ gyógy mód alapján nagyszámú gyertyákkal van berendezve s a legrovidebb idő alatt gyökere, állandó és teljes gyógyulást biztosít.

Tapasztalt, gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető.

Az intézet nyitva a. a. 8-12 óráig d. u. 2-8 óráig. Levelekre díjmentesen választanak.

Külön váró- és gyógyterem, külön be- és kimentés.

Megrendelhető:

1. Utánvétellel bérmentve.
2. Két forintias havi részletre a megjelent 12 kötet egyszerre szállítva.
3. Egy forintias havi részletre egyelőre 6 kötet szállítva, 10 részlet befizetése után további 6 kötet.

Mikszáth Kálmán

művei:

- I. A tekintetes vármegye.
- II. Az apró genyri és a nép.
- III. Reményes uraimok.
- IV. Pipacsok a házban.
- V. Tavaszi dygek.
- VI. Urak és parasztek.
- VII. A kőf holdasdiák.
- VIII. Club és fejtésé.
- IX. A beszélő könyök.
- X. Pörnye.
- XI. Lovaprak, kis primás.
- XII. Katángy menyőhátról.

Mikszáth Kálmán

összegyűjtött munkái.

Olcsó egyöntetű diszkiadás

12 kötetben

A gyűjtemény ára 36 ft

diszkötésben

A kötetek fényesen vannak kiállítva, piros vagy barna kötésben.

Méltóztassók az alábbi rendelőlapot levágni és aláírva lapunk kiadóhivatalába beküldeni.

A Fővel Testvérek Irodalmi Intézet Részvény-társaságának Budapeston. Megrendelem a f. Társaságtól az „Országos Hírlap“ kiadóhivatala utján.

MIKSZÁTH KÁLMÁN összegyűjtött munkáit

12 diszkötésű kötetben 36 forintért.

a) Utánvétellel bérmentve.

b) 2 ftos havi részletfizetés mellett, a 12 kötet egyszerre való szállítást kívánva.

c) 1 ftos havi részletfizetés mellett, olyképen, hogy 6 kötet azonnal szállíttassék, a további 6 kötet pedig 10 részlet befizetése után.

Az első részlet utánvétellel szándékos, a továbbiak 100 hétélt mindaddig fizetendő.

Az országos társaságnál Budapeston, míg a más vidékre kiküldetésénél a részleteknek be nem tartása esetén az országos társaság az első részlet összegét postai megbízás útján, a postaköltséggel hozzájárulása mellett beszélni. A részletek elmulasztása esetén a részletekkel kedvezmény megvonatik és a gyűjteménynek teljes vételárának esedékessé válik. A gyűjteménynek a befizetett részletek által meg nem fedezett része a részvételről tájékozódni marad.

Név: _____

Lakhely: _____

Közt: _____

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Kiadóhivatal:

Előrefizetendők készpénzben, levélbélyegekben vagy postautalványon.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ post-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Czélszerű az apró hirdetést postautalványon beküldeni s a szöveget az utalvány szelvényére írni: esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindenki könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

LEVELEZÉS.

Grete. Köszönöm gyönyörű kincsünk arcképét. Boldogságom kifejezhetetlen várom leveledet. Csókol mindketőtököt Faust. 7037-1

Szókém. Megkaptam gratuláló soraimat? Ha igen, mért nem válaszolsz már. Meg ne feledkezz a közelgő karácsonyról! Írj sokat imádó Barnádnak. 7104-1

Bertuskám. Már 4 nappal ezelőtt elküldöttem levelemet és arra mindaddig választ nem kaptam. Fogalmam sincs mi oka annak. Kérlek édes Bertusom írd meg több sokszor csókoló M-nak. 7110-1

Jázón czilinderes ur, ki tegnap szerdán az Andrássy-utou oly nemesen egy aracs által megtámadott hölgy védelmére kell, tisztelettel kérem, küldje be címét „Lovag” jellege alatt a kiadóhivatalba, mert az illető hölgy férje személyesen szeretné megköszönni nemes intulátát és öt legyőzött barátságába fogadni. Bankigazgató. 7106-1

Csinos szöke szellemes bakúsb, művésznövendék a festő-akadémián, egy fess és okos író, vagy más művészszel óhajt levelezni. Leveleket „Bohéme” alatt továbbít a kiadóhivatal. 7093-1

Intelligens fiatal ember ismeretséget óhajt kölni egy csinos leánnyal. Leveleket „Vilmos” néven kér e laphoz. 7088-1

HÁZASSÁG.

Feleséget keres ismeretség hiányában ez uton egy 31 éves 3000 frt évi jövedelemmel bíró elég csinos vidéki hivatalnok. Pár ezer forint hozományt is megkíván, de különös gondot fordít arra, hogy felesége igen csinos, művelt, intelligens családból és jó gazdasszony legyen. Kizárólag komoly, nem anonim leveleket kér „Diskréció” jellege alatt e lap kiadóhivatalába. 6960-2

Intelligens izraelita 30 éves fiatal ember, egy 40 év óta fennálló gyár tulajdonosa, házasodni akar. Oly csinos, szerény igényű leányt keres feleségül, kinek 10—15000 frt hozománya van. Leveleket „Gyártulajdonos” jellege alatt kér a kiadóba. 7086-2

ALLÁST KERES.

Raktárnoki vagy szállítási vállalkozásnál egy (kiszolgáló katonai), megbízható ember, alkalmazást keres. Írásbeli ajánlatokat „Szorgalom” jellegre kér e lap kiadóhivatalba. 7032-3

Kisasszony, ki már nagyobb irodákban alkalmazva jártas, megfelelő állást keres. Hajlandó az állást próbára ingyen is elfogadni. Címe a kiadóban. 6802-3

ALLÁST KAPHAT.

Nők, kik a tisztességes munkát nem restelik, igen jeles, lelkény keresetet találhatnak, ha egy új előkelő irodalmi vállalatra előfizetőköt gyűjtenek. Ajánlatok „A. J.” alatt e lap kiadóhivatala utján kéretnek. 6926-4

Okleveles óvónő keresetik pusztára egy kis leány mellé, ki az elemi iskolai tantárgyakat s tanítani képes. Zongorázni tudók előnyben részesülnek. Ajánlatok a kiadóhivatalba intézendők „Óvónő 100” jellege alatt. 6742-4

OKTATÁS.

Szabás és mintarajzolásban jó és alapos oktatást nyehetnek intelligens hölgyek a lehető legrövidebb idő alatt. Cím a kiadóhivatalban. 7102-5

Okleveles gyermekkertész, ki a magyar, német, néber és elemi tantárgyakat kitünő sikerrel tanítja s igen előkelő házakban működött, még néhány délutáni órával rendelkezik. Szives megkeresések a kiadóhivatalban megtudható címen. 7096-5

ELADÁS.

Butor. jó, szolid kivitelben előnyös részletfizetésre. Nánán Ignác kárpitos- és asztalosbutor egyed. foraktárban VII., Erzsébet-körút 23. sz. Árjegyzékek vidékre ingyen és bérmentve. 7013-8

Egy régi fa és szentület, a belvárosban eladó. Cím a kiadóhivatalban. 6818-8

KIADÓ SZOBÁK.

Elegánsan butorozott 2 ablakos utczai szoba fürdőszoba s esetleg zongorahasználattal a Dávid-utczában kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 6880-10

Kerepesi-uthoz közel a Szentkirály-utczában egy csinos, tiszta 2 ablakos szoba kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 6682-10

Elegánsan butorozott szoba alkov-val, 25 forintért kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 6828-10

Utcai butorozott szoba, kéttablakos, a dohány-utczában, második emeleten, előszobával, lépcsőházbéli különbejáratúval, olcsón kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 6920-10

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, vivotóremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 8663-17

Nagy bolthelyiség a József-körút legnagyobb forgalmu helyön kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 4706-17

KÜLÖNFÉLE.

Karácsonyi ajándékok bevásárlása előtt tessék átnézni a Révai-Katalogust a hazai irodalom legjelesebb műveinek képes jegyzékét, melyet ingyen és bérmentve küld Révai Testvérek Irodalmi Intézet r.-t. könyvkereskedése Budapest, VIII., Üllői út 18. 7053-18

Köhögésnél, rekedtségnél vegyen 80 krért Réthym-féle Pemetefü-czukorkát. 1537-18

Olcsóbb a háziavarrónő! Kitünő szabónő elegáns ruhákat készít 5 frtől feljebb, vidékre s. Cím a kiadóhivatalban. 2423-18

Egy új ház a VI. kerületben, magasan épült, szabad kézből családi viszonyok miatt azonnal eladó. Cím a kiadóhivatalban. 7002-7

AZ ORSZÁGOS HIRLAP hölgyközönségéhez!

Megjelent

a legszebb divatújság, a

FRANCZIA DIVATLAP

az „Országos Hirlap” divatlapja.

Szerkeszti: **WOHL JANKA.**

A „Francia Divatlap” egy szerkesztésében mint kiállításában olyan újítást jelent, mely a divat-irodalom minden eddigi termékét fölülmúlja és a hölgyközönségnek minden elképzelhető divatkérdésben olyan tanácsadója, amilyen magyar nyelven eddigelé még nem jelent meg.

A **Francia Divatlap** havonta kétszer, és pedig minden hó 1-én és 15-én jelenik meg; terjedelme számonként 13 oldal; minden egyes száma egyaránt kiterjed a női divat minden ágára, a gyermekdivatra és a kézművokra; nagy és jelesen szerkesztett szépirodalmi és közhasznú rovatot is tartalmaz, valamint minden számban egy föliratolagos regényt közöl, mely könyvivalakjában nyomtatva évenként két kötetet ad; képes divatrésze teljesen Párisban készül; minden számanak külső lapja, továbbá belső 4. és 5. lapja gyönyörű színyomatú képekkel lesz díszítve, így tehát minden szám három oldalon tartalmaz színyomatú képeket; minden második számához ingyen adunk egy élelagnyágs kivágott szabásmintát; a „Francia Divatlap” az összes magyar divatlapok közt a legolcsóbb.

Előfizetési ára évenként 3 frt 60 kr., félévre 1 frt 80 kr., negyedévre 90 kr.

Kedvezmény az Országos Hirlap előfizetőinek!

A „Francia Divatlap” előfizetési ára az Országos Hirlap előfizetőinek:

Egy évre 3 forint, félévre 1 forint 50 krajczár, negyedévre 75 krajczár.

Az Országos Hirlap és Francia Divatlap együttes előfizetési ára

Egy évre 17 frt, félévre 8 frt 50 kr, negyed évre 4 frt 25 kr, egy hóra 1 frt 45 kr.

Megrendelhető az Országos Hirlap kiadóhivatalában, VIII., József-körút 65.

Azok, akik már most beküldik a Francia Divatlapra az előfizetési díjat, január elsejéig ingyen kapják a megjelenő számokat és előfizetésük január elsejétől számítódik.